

Yabancılara Özel Amaçlı Türkçe Öğretiminde Metin Uyarlama: Ömer Seyfettin'in "Kaç Yerinden?" Hikâyesi

Text Modification in Teaching Turkish for Special Purposes to Foreigners: Ömer Seyfettin's Story "From How Many Places?"

Hülya AĞIN HAYKIR¹

¹T.C. Millî Eğitim Bakanlığı, Ankara,
Türkiye
*Republic of Türkiye Ministry of National
Education, Ankara, Türkiye*
hagin85@gmail.com

Özge KORKMAZ²
(Sorumlu Yazar–Corresponding Author)

²Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi,
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Ankara,
Türkiye
*Institute of Graduate Programs, Ankara
Hacı Bayram Veli University, Ankara,
Türkiye*
ozgekerimkorkmaz@gmail.com

Geliş Tarihi/Received 18.10.2024
Revizyon Tarihi/Revision 16.12.2024
Kabul Tarihi/Accepted 22.01.2025
Yayın Tarihi/Publication Date 25.06.2025

Atıf:

Ağın Haykır, H., & Korkmaz, Ö. (2025).
Yabancılara Özel Amaçlı Türkçe
Öğretiminde Metin Uyarlama: Ömer
Seyfettin'in "Kaç Yerinden?" Hikâyesi.
Edebiyat ve Beşeri Bilimler Dergisi, 74,
152-183.

Cite this article:

Ağın Haykır, H., & Korkmaz, Ö. (2025). Text
Modification in Teaching Turkish for
Special Purposes to Foreigners: Ömer
Seyfettin's Story "From How Many
Places?". *Journal of Literature and
Humanities*, 74, 152-183.

Content of this journal is licensed under a
Creative Commons Attribution-Noncommercial
4.0 International License.

Öz

Türkçenin yabancı/ikinci dil olarak öğretiminde en sık başvurulan öğretim materyali metinlerdir. Hedef kitlenin belli bir düzeye ulaşana kadar özgün metinleri okuyup anlaması kolay olmadığı için metin uyarlama çalışmaları, son zamanlarda dil öğretiminin önemli bir basamağı hâline gelmiştir. Bu çalışmada; Türkiye Maarif Vakfı tarafından hazırlanan Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programı ve metin dil bilimsel ölçütler esas alınarak Ömer Seyfettin'in "Kaç Yerinden" adlı hikâyesi, özel amaçlı Türkçe öğretimi bağlamında B1 düzeyindeki kolluk öğrencileri için uyarlanmıştır. Uyarlama yapılırken sözcüklerin sıklık değerleri, Türkçe karşılıkları ve güncel kullanımları öncelenmiştir. Dönemsel farklılıklar barındıran sözcüklerin yazımı ve noktalama işaretleri, yanlış öğrenmelere sebep olmaması amacıyla TDK Güncel Sözlük ve TDK Yazım Kuralları esas alınarak güncellenmiştir. Çalışmanın sonunda, öğrencinin söz varlığını geliştirmek ve okuduğunu anlamayı kolaylaştırmak amacıyla bir sözlük oluşturulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi, özel amaçlı Türkçe öğretimi, okuma becerisi, metin değiştirim, metin uyarlama, Ömer Seyfettin

Abstract

The most frequently used teaching materials in teaching Turkish as a foreign/second language are texts. Since it isn't easy for the target audience to read and understand original texts until they reach a certain level, text adaptation studies have recently become an important step in language teaching. In this study; based on the Program for Teaching Turkish as a Foreign Language prepared by the Turkish Maarif Foundation and text linguistic criteria the story "Kaç Yerinden" by Ömer Seyfettin, was adapted for B1 level military students in the context of special-purpose Turkish teaching. While making the adaptation, the frequency values, Turkish equivalents and current usages of the words were prioritized. The spelling and punctuation marks of words with periodic differences were updated based on the TDK Current Dictionary and TDK Spelling Rules in order not to cause incorrect learning. At the end of the study, a dictionary was created to improve the student's vocabulary and facilitate reading comprehension.

Keywords: Teaching Turkish as a foreign language, teaching Turkish for special purposes, reading skills, text modification, text adaptation, Ömer Seyfettin

Giriş

Dil öğretimi dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerini kapsayan; edinilme biçimine göre doğal, sistematik yahut ikisini de içeren bir süreçtir. Okullarda yapılan dil öğretimi, çoğunlukla tematik ve metin temelli bir tasarıma dayanmaktadır. Bireyde geliştirilmek istenen duygu, düşünce, davranış veya değerler görsel, işitsel metinlerin kullanımıyla desteklenmektedir. Ana dili öğretiminde de yabancı/ikinci dil öğretiminde de metin, temel ders materyallerinden biridir.¹ Farklı düzeylerde, farklı türde, nitelikli metinlerin kullanılması öğretim sürecini çeşitlendirir.

İlk örneği Kâşgarlı Mahmut'un *Dîvânü Lugâti't-Türk* adlı eserine dayandırılan Türkçenin yabancı/ikinci dil olarak öğretimi çalışmaları, Türkçenin yabancılar tarafından öğrenilme isteğinin artmasına koşut olarak günümüzde ivme kazanmıştır. Gerek yurt içindeki gerek yurt dışındaki Türkçe öğretimi sürecinde çok uyaranlı dijital medya araçları rolünü artırsa da Türkçenin doğru ve etkili kullanımı açısından metinler hâlâ süreçteki yerini korumaktadır.

Türkçenin yabancı/ikinci dil olarak öğretiminde metin konusuna geçmeden önce metnin ne olduğunu açıklamak gerekir. Türk Dil Kurumu (TDK) Türkçe Güncel Sözlük'te metnin iki tanımı bulunmaktadır: "1. Bir yazıyı biçim, anlatım ve noktalama özellikleriyle oluşturan kelimelerin bütünü, tekst. 2. Basılı veya el yazması parça, tekst (TDK, 2024). Dil biliminde ise metin, Beugrande ve Dressler'e (1988, akt. Dilidüzgün, 2017, s. 21) göre dilde bulunan seçeneklerin belirli bir yapı içinde kullanıldığı sistemdir. Tanımdan anlaşılacağı üzere "belirli bir yapı" taşıması, gelişigüzel sıralanmış cümlelerin metin olamayacağına ve "sistem" olması da metnin kendine özgü kuralları olduğuna işaret etmektedir. Aksan (1993, s. 257), metni "bir iletişim sırasında gerçekleşen, birbirleriyle ve dil dışı etkenlerle bağlantılı bir sözcükler bütünü" olarak tanımlamaktadır. Aksan'ın tanımında iletişim ve dil dışı etkenler vurgusu öne çıkmaktadır. Hartman ve Allison (1996, s. 111) metni, "bir fikrin veya tecrübenin yazılı olarak ifade edilmesi" şeklinde tanımlamıştır (akt. Türkben, 2018, s. 962). Onursal'a (2003, s. 124) göre ise metin, kendisini oluşturan cümlelerin birbirlerine bağdaşıklık ve tutarlılık ölçütleriyle anlamlı biçimde bağlanmasıyla oluşturulan, bir amaçla üretilmiş, başı ve sonu sınırlı, yazılı veya sözlü dilsel üründür. Birçok farklı tanımı olmasına karşın, metnin genel anlamda yazınsal bir iletişimi sağlayan dilsel bütünlük olduğu belirtilmektedir. Görüleceği üzere metin tanımlarında araştırmacıların vurguladığı nitelikler değişmektedir. Metnin bunlar dışında da tanımları bulunmakla beraber tanımlarda öne çıkan ortak noktalardan biri, metnin anlamlı en küçük parçasının sözcük olduğudur. Metni oluşturan sözcükler anlamlı cümlelere, cümleler dilin bağdaşıklık ve tutarlılık özelliklerine dikkat edilerek paragraflara, paragraflar da aralarında uygun geçişler sağlanarak anlamlı bir bütün oluşturan metne dönüşmektedir (Tiryaki, 2023, s. 131). Tiryaki'nin yapmış olduğu bu sıralama, metin oluşturma sürecinde her zaman geçerli bir durum olmayabilir. Çok kısa metinler -örneğin tek cümlelik özlü sözler- bu oluşum sürecinin dışındadır. Kaldı ki bazı araştırmacılar küçük dil birimlerini metin sayarken bazıları, metnin oluşabilmesi için "birkaç cümleden meydana gelen" gibi anlaşılması ve ölçülmesi güç ifadeler kullanarak tek cümleyi metin kabul etmediklerine yönelik söylemlerde bulunmuşlardır. Örneğin, Halliday ve Hassan'ın (1976, s. 19, akt. Yılmaz, 2021a, s. 1373) tanımında metnin bir bütünlüğü çağrıştıran, sözlü veya yazılı, çeşitli uzunluktaki pasaj olduğunu belirten ifadesiyle "çeşitli uzunluk" öne çıkarken; Aksan'ın (1993) metnin meydana gelmesi için sözcüklerin dil bilimsel ve mantıksal bağlarla birbirine bağlanması gerektiği ifadesinde bir uzunluk ölçüsünden söz edilmediği görülmektedir.

Her metin paragraflardan oluşan bir yapı olmadığı gibi her cümle de metin değeri taşımayabilir. Bazen kısa bir slogan kendi başına sayfalar dolusu bir metinde anlatılanı tek cümleyle ifade etme gücü taşıırken bazen sayfalar dolusu cümle bir metin oluşturmaya yetmeyebilir. Dolayısıyla "metin cümlesi"ni "dizge cümle"den ayıran en temel fark, metin cümlelerinde her bir cümlelerin metinsellik ölçütlerini taşıması ve cümlelerin bu ölçütlere uygun biçimde bir araya gelmesidir (Uzun, 2019, s. 174). Köçer (2010, s. 8) metnin, metni oluşturan cümlelerin toplamının ötesinde kendine özgü bir bütün olduğunu belirtmektedir. Ona göre cümle ile metin arasındaki ayrım, metnin cümleyle göre dil dışı öğelerle kavranabilen bir birim olmasıdır. Bu yüzden metin tanımı her çalışma alanına göre farklı tanımlanmakta ve bu durum metin tanımının devingenliğini yansıtmaktadır. Bu ifadeler, yalnız söz dizimine uyularak sıralanmış cümlelerin metin olamayabileceğini düşündürmektedir. Dil yapılarının metin olabilmesi için öncelikle metinsellik ölçütlerini taşıması gerekir. Metinsellik, bir metnin oluşması için gerekli koşullar veya metni, metin olmayan cümle gruplarından ayırmak için başvurulan ölçütlerdir (Toklu, 2009, s. 127). Metinsellik ölçütleri, araştırmacılarca değişik başlıklar altında değerlendirilmekle beraber alanyazında Beaugrande ve Dressler'in (1981, s. 270, akt. Yılmaz, 2021b, s. 4-5) metinsellik ölçütlerine sıklıkla başvurulduğu görülmektedir. Metinsellik ölçütleri genel anlamda metin merkezli ve okur merkezli olmak üzere ikiye ayrılır. Bunlardan bağdaşıklık, bağlaşıklık ve tutarlılık metin merkezli; amaçlılık, kabul edilebilirlik, bilgisellik, durumsallık ve metinlerarası ilişkiler ise okur merkezli ölçütlerdir. Metinsellik ilgili kaynaklar incelendiğinde 1970'lere kadar bağdaşıklık ve bağlaşıklık ölçütlerinden yola çıkan metin dil bilgisi odaklı çalışmaların yapıldığı, sonrasında söylem esaslı metin dil bilim çalışmalarının öne çıktığı görülmektedir (Uzun, 2019).

¹ "Yabancı dil" ve "ikinci dil" terimlerinin kullanımına ilişkin ayrıntılı bilgi için Durmuş'un 2018 tarihli çalışmasına bakılabilir. Çalışmamızda iki terim anlamda kabul edilmiştir.

Türkçenin yabancı/ikinci dil olarak öğretimi amacıyla metin seçerken de dikkat edilmesi gereken ilk nokta, metinsellik ölçütlerine uygun, bu ölçütlerle çatışmayan bir metin seçmektir. Metinsellik ölçütleriyle beraber Uslu Üstten ve Haykır'ın (2019) belirttiği gibi hedef kitle, kazanım, işlenen konu, süre, yöntem ve metnin içeriği metin seçiminde dikkate alınması gereken diğer önemli ölçütlerdir. Bunlara ek olarak seçilen metinlerin, dil öğrenicisinin dil düzeyine ve dili öğrenme amaçlarına da uygun olması gerekir. Türkçeyi yabancı/ikinci dil olarak öğrenenlerin amaçları genel olarak iletişimsel ve mesleki-akademik olmak üzere ikiye ayrılabilir. Bu amaçlar da metin seçimini etkiler. Özellikle B1 sonrası düzeylerde öğrenci yalnızca iletişimsel dil öğrenimini hedeflemiyor ise onun mesleki-akademik Türkçe öğrenme amacına uygun metinlerin seçilmesi gerekir. Dolayısıyla metin seçilirken öğrencinin dil öğrenme amacına yahut mesleki-akademik alanına dair öncelikli ihtiyaçların gözetilmesi esastır.

Türkçenin yabancı/ikinci dil olarak öğretiminde kullanılan metinlerin türleri farklı başlıklarda sınıflandırılmaktadır. *Diller İçin Avrupa Ortak Çerçeve Metni*'nde metinler, temelde doğal ve yabancı dil öğretiminde kullanılmak üzere özel olarak geliştirilmiş metinler olmak üzere ikiye ayrılmakta; bunlara ek olarak sözlü ve yazılı olmak üzere 21 metin türünden söz edilmektedir (Açık & İltar, 2019, s. 316). MEB (2019) *Türkçe Dersi Öğretim Programı*'nda (1-8. sınıflar) metinler; bilgilendirici metinler, hikâye edici metinler ve şiir olmak üzere üç ana başlık altında toplanmaktadır. Görüldüğü üzere Türkçenin ana dili yahut yabancı/ikinci dil olarak öğretiminde metin türleri değişik biçimlerde gruplandırılmaktadır. Metin türleri alanyazında çok çeşitli başlıklar altında incelense de temelde Türkçenin yabancı/ikinci dil olarak öğretiminde edebî (yazınsal), sadeleştirilmiş (uyarlanmış), kullanım işlevli (kullanılabilir) ve oluşturulmuş (üretilmiş) metinlerin kullanımına yönelik dört yaklaşım bulunduğu söylenebilir (Dolaşık, 2018, s. 20). Söz konusu metin türlerinden biri olan yazınsal metinler, Türkçenin ana dili olarak öğretiminde de kullanılan metinlerdir ve Türkçenin yabancı/ikinci dil olarak öğretiminde ileri düzeydeki öğrenciler için gayet kullanışlıdır. Yazınsal metinler, otantik iletişim olanakları sağlayan, gerçek dünyayla örtüşen (Altuntaş Gürsoy, 2022, s. 16) ve eğitim öğretim için oluşturulmamış hâlihazırda bulunan doğal metinlerdir (Fişekçioğlu, 2023, s. 5). Sadeleştirilmiş metinler ise "basit ve doğrudan olup daha basit sözcükler ve tümcelere sahip metinler olarak karakterize edilirler" (Saggion vd., 2011, s. 1, akt. Bakan Aktaş ve Ay, 2021, s. 95). Alanyazında sadeleştirilmiş metin kullanımı yaygın olsa da metin değiştirmede yapılan tüm işlemleri kapsamamaktadır. Bu nedenle metin uyarlamasının ne olduğuna bakmak gerekir.

Metin uyarlama, metin sadeleştirmeden daha ayrıntılı bir dizi işlemle oluşur. Metin uyarlama, yabancı dil öğrencilerinin hedef dilde okudukları bir metni daha iyi anlamalarını sağlamak amacıyla yapılan söz dizimsel ve sözcüksel değişimlerdir (Hill, 1997). Dolayısıyla sadeleştirme, metin uyarlamada kullanılan yöntemlerden biridir. Metin uyarlama süreçlerinde sadeleştirme işlemlerinin yanı sıra genişletme de yapılabilir (Durmuş, 2013). Higuchi (1998, s. 79, akt. Özmen, 2019, s. 69) özellikle roman ve öykü gibi özgün/yazınsal metinlerde herhangi bir dil bilgisel yapının, metnin herhangi bir yerinde öğrencinin karşısına çıkmasının bir sorun olduğunu belirtmektedir. Bu yüzden temel ve orta düzeydeki dil becerilerini kazandırmada metin uyarlama (sadeleştirme veya genişletme) sıklıkla tercih edilmektedir. Genellikle metin sadeleştirme biçiminde ifade edilse de alanyazında metin uyarlama ve metin dönüştürme eylemleri de bu kapsamda değerlendirilmektedir. Özgün metnin uyarlanması işlemi her zaman sadeleştirme biçiminde olmamakta; eylemi gerçekleştirenin amacına göre genişletme yahut başka metin uyarlama/değiştirme işlemlerine de başvurulmaktadır.

Metin sadeleştirme işlemi kullanışlı olmakla beraber sadece söz varlığını dil düzeyine uyarlama veya tümceleri kısaltma işi olarak görülmemeli, metinsellik ile ilişkili bağlaşıklık ve bağdaşıklık ölçütleri çerçevesinde hareket edilmelidir (Bakan Aktaş & Ay, 2021, s. 94). Metin değiştirmenin dil bilimsel süreçleri şöyle sıralanabilir: sadeleştirme, özetleme, kısaltma, bölme, açıklama, genişletme, birleştirme, yerine koyma, düzenleme, düşürme, eksiltme (Durmuş, 2013). Honeyfield (1977) metinleri değiştirme işlemi metindeki kullanım çeşitliliğini kısıtlamasından, Swaffar (1985) ise özgün metinlerdeki gibi yazara ilişkin ipucu, yinelemeler, artık bilgi ve söylem işaretleyicilerini içermemesinden ötürü eleştirmektedir. Farklı dil gereksinimlerine uyularak hazırlanmış metinlerin güçlü ve zayıf tarafları olması beklenen bir durumdur. Belirli durumların bir materyal oluşturma yöntemini diğerinin önüne çıkarması doğal karşılanabilir (2013b, s. 142). Başarılı bir şekilde yapılmamış metin uyarlama işleminin, öğretimi desteklemek bir yana kötüleştirme olasılığı da vardır. Can (2010), ana dili öğretimi için ders kitaplarına alınan ve uyarlanan metinlerin özgün hâllerine kitaplarda yer verilmediğini; metinlerde "kısaltma, sadeleştirme, özetleme, not alma" işlemlerinin özensizce, herhangi bir ölçüt gözetilmeksizin yapıldığını ve özgün metinden metin uyarlaması yapıldığının belirtilmediğini ifade etmektedir.

Uyarlanacak metinlerin belirlenmesinde metinsellik, alana uygunluk gibi yukarıda bahsedilen ölçütlerin dışında dikkate alınması gereken tüm ölçütlerin belirlendiği bir standart olmalıdır. Bölükbaş (2015, s. 927), aynı dil seviyesi için farklı kişiler/kurumlarca hazırlanmış okuma materyallerinin sözcük ve yapı bakımından farklı olmasını sezgisel yaklaşıma daha çok başvurulmasına bağlamaktadır. Sezgisel olarak yapılan metin sadeleştirmeler nesnel değildir ve bu nedenle farklı kişiler/kurumlarca hazırlanan seviyelendirilmiş kitaplar sözcük ve yapı bakımından farklılık göstermektedir. Standartlaştırılmış ölçütlerin oluşturulması, biçimsel açıdan uygun olan sayısız metin arasından uyarlama yapabilmeyi kolaylaştıracak ve bir niteliğe büründürecektir.

Standartlaştırma çalışmaları için öncelikle Türkiye Maarif Vakfı tarafından hazırlanan ve Millî Eğitim Bakanlığı tarafından onaylanan *Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programı*'na (2020) sadık kalınmalıdır. Orada belirtilen ölçütlere uygun metinler yazılmalıdır. *Diller İçin Avrupa Ortak Çerçeve Metni*, genel manada dil yeterliklerini tanımlayan bir çerçeve metin; *Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programı* ise bu çerçeveye uygun olarak Türk dili için hazırlanmış kazanımların her dil becerisine ve öğretim düzeyine göre ayrıntılarıyla açıklandığı programdır. *Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programı*'na uygun bir şekilde hazırlanmamış/uyarlanmamış metinler, öğretim sürecinde hem öğrenciyi çelişkiye düşürmekte hem de alanın standartlara kavuşmasını engellemektedir. Bundan dolayıdır ki geçmiş yıllarda ortak bir müfredata uygun olmayacak şekilde Türkçenin ikinci/yabancı dil olarak öğretiminde farklı kurum ve kuruluşlarca hazırlanmış ders kitaplarının; söz varlığı, sıklık ve derlem çalışmalarına standart veri sağlaması olanaksızdır. Söz konusu standart dışılık ölçme-değerlendirme aşamasında da başka sorunların yaşanmasına sebep olmaktadır.

Son yıllarda Türkiye'de Türkçenin yabancı/ikinci dil olarak öğretimi alanında yapılan lisansüstü tezlerin başlıklarına bakıldığında %59,2 oranında tezin başlığında "uyarlama" sözcüğünün %20 oranında "sadeleştirme" başlığının geçtiği tespit edilmiştir (Bahşi ve Özen, 2024). Özdemir ve Eroğlu (2022), metin uyarlama çalışmalarına Türkiye'de Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi kapsamında 2010 yılında başladığını ve çalışmaların %76,1'inin son dört yılda yapıldığını belirtmektedir. Özdemir ve Eroğlu (2022), özgün metinlerin yabancı dil öğrencileri için yazılmadıkları, dil öğretiminde doğrudan kullanılmadıkları için hedef kitleye uygun bir seviyede hazırlanmaları gerektiğini vurgulamaktadırlar. Öte yandan uyarlanmış ve sadeleştirilmiş metinlerin öğrencilerin okuduğunu anlama başarısına olumlu yönde etki ettiği çeşitli araştırmalarla kanıtlanmıştır (Aytaç vd., 2021; Bölükbaş, 2015; Demirel, 2019). Bu durum, metin uyarlama çalışmaları doğru yapıldığında dil becerilerinin öğretimini desteklediğini göstermektedir.

Özel Amaçlı Türkçe Öğretimi

Türkçenin yabancı/ikinci dil olarak öğretiminde günümüzde mesleki-akademik alanda uzmanlaşma eğilimine koşut olarak özel amaçlı dil öğretimi çalışmalarının artması, alana yönelik öğretim materyali ihtiyacını ortaya çıkarmıştır.² Öğrencinin belli bir düzeye gelene kadar özgün metinleri okuyup anlaması kolay olmadığı için metin uyarlama çalışmaları, son zamanlarda dil öğretiminin önemli bir basamağı hâline gelmiştir. Bu çalışmanın amacı; Türkçeyi yabancı/ikinci dil olarak öğrenen ve B1 düzeyini tamamlayan kolluk öğrencileri için yardımcı bir ders materyali olarak Ömer Seyfettin'in "Kaç Yerinden?" başlıklı hikâyesini girişte sözü edilen ölçütler ışığında uyarlamaktır. Çalışmanın kolluk dili/kavramları öğretiminde yararlı olacağı ve uluslararası öğrencilerin kolluk dilini öğrenmelerinde ilgililere metin odaklı bir bakış açısı kazandıracığı düşünülmektedir. Metin uyarlaması gerçekleştirilirken ilk olarak Türkiye Maarif Vakfı tarafından hazırlanan *Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programı* esas alınmıştır. *Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programı*'nda (Türkiye Maarif Vakfı, 2020, ss. 83-84) öğrencilerin A1, A2 ve B1 düzeyinde öğrenmeleri gereken dil yapıları verilmiştir. Hedef kitlenin; programda yer alan bu dil yapılarını öğrendikleri göz önünde bulundurulmuştur. Metin uyarlama işlemleri, Konyar ve Mercan'ın (2021) alanyazındaki başka ölçütleri de esas alarak oluşturdukları metin uyarlama ölçütlerine göre yapılmıştır. Bu ölçütler; koruma, özetleme, genişletme (açıklama), silme, sözcüksel değiştirme, söz dizimsel değiştirme ve biçimsel değiştirmedir (Konyar & Mercan, 2021). Uyarlama yapılırken sözcüklerin sıklık değerleri, Türkçe karşılıkları ve güncel kullanımları öncelenmiştir. Benzer sıklık değerine sahip sözcüklerde; önce sözcüğün güncel Türkçe karşılığı, sonra öğrencinin söz varlığını zenginleştirmesi amacıyla diğer karşılıkları kullanılmıştır. Birleşik fiil yapılarında sıklık değeri yüksek olan kullanımlar ve anlamca kaynaşmış birleşik fiiller korunmuştur. Dönemsel farklılıklar barındıran sözcüklerin yazımı ve noktalama işaretleri, yanlış öğrenmelere sebep olmaması amacıyla TDK Güncel Sözlük ve TDK Yazım Kuralları esas alınarak güncellenmiştir. Diyaloglarda sessizlik ifadesi olarak "... " şeklinde verilen kısımlar uyarlama işlemine dâhil edilmemiştir. *Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni*'nde okuduğunu kavrama başlığı altında yer alan ve kurgu metinleri de kapsayan serbest zaman etkinliği olarak okuma ölçeğinde, B1 düzeyi için "Düzenli sözcük kullanımı yardımıyla açık ve doğrusal bir akışa ve yüksek sıklık derecesi olan günlük dil kullanımına sahip hikâyelerin, basit romanların ve çizgi romanların olay örgüsünü takip edebilir." yeterliğine yer verilmiştir (D-AOBM, 2021). Bu yeterlikten hareketle, B1 düzeyinde açık ve doğrusal akışı zorlaştıracığı düşünülen birleşik cümleler yeniden düzenlenerek basit cümlelere dönüştürülmüştür. Çalışmanın sonunda, öğrencinin söz varlığını geliştirmek ve okuduğunu anlamayı kolaylaştırmak amacıyla kolluk terimlerinin de yer aldığı bir sözlük oluşturulmuştur.

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programı'nda "eşik düzey" olarak adlandırılan B1, orta düzey olarak da bilinir. Orta düzeydeki okuyucular, başlangıç düzeyinde elde ettikleri öğrenmelerini kullanarak okudukları metinlerde geçen bilmedikleri sözcüklerin anlamını bağlamdan hareketle tahmin edebilirler. Uyarlama çalışmalarında sıklık değeri yüksek olan bu tahmin edilebilir sözcükler için herhangi bir değiştirmeye gerek yoktur. Ancak sıklık değeri düşük olan sözcükler, bu düzeyde öğrencinin

² Özel amaçlı Türkçe öğretimi çalışmaları hakkında ayrıntılı bilgi ve bibliyografya için Vergili ve Haykır'ın (2023) çalışmasına bakılabilir.

metni anlamasını zorlaştırabilir. Bu nedenle metin içinde çok fazla tekrarlanmayan ve bağlamdan hareketle anlamının tahmin edilmesi zor olan sözcükler düzeye uygun bir şekilde değiştirilmelidir (Nation ve Anthony, 2013). Türkçenin yabancı/ikinci dil olarak öğretimi, son yıllarda ivme kazanmış bir bilim alanı olduğu için dil düzeylerine göre yapılmış sözcük sınıflandırmaları çalışmaları henüz yeterli sayıda değildir. Bu nedenle yabancı dil öğretimi bağlamında yapılan uluslararası çalışmalara bakmak gerekir. Nation ve Anthony'nin (2013) hedef dil olarak İngilizce için ortaya koyduğu sayısal veriler, metin uyarlama çalışmalarında yol gösterici olacaktır. Araştırmaya göre, metinler oluşturulurken başlangıç düzeyi için ilk 3000 sözcük, orta düzey için ilk 6000 sözcük ve ileri düzey için ilk 9000 sözcük temel alınmalıdır. 9000 sözcük, dil öğretiminde kullanılabilecek çoğu metnin %98'lik kısmını oluşturur ve bu da öğrenci açısından bağımsız okuma için yeterli bir orandır (Nation & Anthony, 2013).

Bu çalışmada yapılan sözcük değiştirme işleminde Türkçeyi ikinci/yabancı dil olarak öğrenenler için 50 milyon sözcükten oluşan Türkçe Ulusal Derlemi'ne dayanarak hazırlanmış *A Frequency Dictionary of Turkish/Türkçenin Sıklık Sözlüğü*'nden (Aksan vd., 2017) yararlanılmıştır. Sözlükte en sık kullanılan ilk 5000 sözcük yer almaktadır. Çalışmanın hedef kitlesi B1 düzeyini tamamlamış öğrencilerden oluştuğu için orta düzeye yönelik belirtilen ilk 6000 sözcük sınırı esas alınmış, sözlük seçimi de buna uygun olarak yapılmıştır. Uyarlama işlemi sırasında sözcüklerin sıklık değerleri karşılaştırılmış, Türkçe karşılıkları ve güncel kullanımları öncelenmiştir. Türkiye'de öğrenim gören askerî personele yönelik yapılmış araştırmalara dayanarak hazırlanan bu metin uyarlama örneğinde, *Sıklık Sözlüğü*'nde yer almadığı hâlde sözlük anlamları verilerek korunan jandarma terimleri için Türkçe ile ilgili sıklık sözlüğü araştırması yapan Alkol'un (2016) ve ihtiyaç belirleme çalışması ile bir askerî terimler sözlüğü gerekliliğinden söz eden Arat'ın (2022) araştırmalarından yararlanılmıştır.

Yöntem

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden belgesel tarama modeli kullanılmıştır. Doküman analizi olarak da bilinen belgesel tarama, belli bir amaç doğrultusunda kaynakları tespit etme, okuma ve değerlendirme işlemlerini kapsamaktadır (Karasar, 2005). Belgesel tarama, araştırılması amaçlanan konu ile ilgili yazılı dokümanın çözümlenmesidir. Belgesel tarama, veri kaynağı olarak kullanılacak dokümanlara ulaşma, dokümanları anlama, veriyi analiz etme ve veriyi kullanma aşamalarını içermektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2005).

Çalışmada, bu aşamaları uygulamaya öncelikle çalışma materyali belirlenerek başlanmıştır. Araştırmanın veri kaynağı Ömer Seyfettin'in *Kaç Yerinden?* başlıklı öyküsüdür. Metin seçiminde araştırmanın amacına uygunluk gözetilmiştir. Metnin Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen B1 düzeyini tamamlamış okurların akademik/mesleki Türkçe söz varlıklarına uygunluğu kontrol edilmiştir. Düzey üstü sözcük ve dil bilgisi kullanımları metin uyarlama teknikleri uygulanarak düzeye uygun hâle getirilmiştir.

Metin Seçimi

Yazınsal metinler, okura estetik bir zevk sunar ve öğrenme sürecini keyifli hâle getirir. Yabancı dil öğretiminde hedef dilin seçkin yazınsal eserlerinden yararlanmak önemlidir. Bu nedenle, uyarlama için yazınsal metin türlerinden biri olan hikâye türü tercih edilmiştir. Özgün metin, Prof. Dr. Nâzım Hikmet Polat tarafından hazırlanan ve Yapı Kredi Yayınları'ndan çıkan *Ömer Seyfettin Bütün Hikâyeleri* adlı kitaptan alınmıştır. Bu kitabın seçilme nedeni, girişinde yer verilen "Orijinal hâli ortada olan metinler daha sonra amaca göre (gerekli açıklama yapılmak kaydıyla, hedef okuyucu kitlesi için) sadeleştirilebilir, kısaltılabilir. Elinizdeki kitap, metinlerin aslını vermektedir." (Polat, 2015) açıklamasıdır.

Ömer Seyfettin, Türk hikâyeciliğinin önemli isimlerinden biridir. Kendisi de asker bir yazar olan Ömer Seyfettin, hikâyelerinde askerlik temasına geniş yer vermiştir. Yazar özellikle "Eski Kahramanlar" ve "Yeni Kahramanlar" başlığı altında sınıflandırdığı hikâyelerinde okurun millî duygularını harekete geçirmek amacıyla tarihî kişileri, örnek ve destansı bir kahraman olarak ele alır. *Kaç Yerinden?* başlıklı hikâye, "Yeni Kahramanlar" üst başlığı ile yayımlanan hikâyelerden biridir. Hikâyelerde yeni kahramanlar; akli ve bilimi önceler, çağın gerekliliklerine uygun hareket ederler. Ömer Seyfettin, özellikle kahramanlık temalı hikâyelerinde bir ayağı geçmişe basan diğer ayağı geçmişten aldığı ilhamla şimdiki ve geleceği oluşturan bir anlatımı benimser. Mazi ve hâl kıyaslaması onun hikâyelerinde sıkça görülen bir durumdur (Demir, 2020). Yazarın çağdaş kahramanlar yaratma arzusu, metin seçimini etkileyen önemli bir unsur olmuştur. Dolayısıyla *Kaç Yerinden?* başlıklı hikâye, bu çalışmanın hedef kitlesi için uygun bir konuya sahiptir. Ayrıca *Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programı*'nda belirtilen millî ve evrensel değerleri içerir, kültürel etkileşime olanak sağlar. Diyaloglar ve kazandırılmak istenen söz varlığı açısından da zengin bir metindir.

Bulgular

Bu çalışmada seçilen metnin; türü, uzunluğu, kullanılan dil yapıları ve sözcük seçimleri göz önünde bulundurularak B1 düzeyini bitirmiş öğrenciler için uyarlanması uygun görülmüştür. Uyarlama çalışmasında her bir cümle ayrı ele alınmış ve

yapılan değişiklikler tablolaştırılmıştır. Beş sütuna ayrılan tablonun birinci sütununda cümle numarası, ikincisinde özgün cümleler, üçüncüsünde uyarlanmış cümleler, dördüncüsünde yapılan işlemler ve beşincisinde uygulanan yöntemler belirtilmiştir. Tabloda özgün cümleler kitapta yer aldığı hâliyle, herhangi bir değişiklik yapılmadan verilmiştir. Bu nedenle çalışmanın sonunda özgün metin değil, sadece uyarlanmış metin bir bütün hâlinde sunulmuştur. Anlamı doğrudan etkilemediği düşünülen sözcükler ve cümleler, hedef kitle göz önünde bulundurularak metinden çıkarılmıştır. Metnin yüzey yapısında yapılan değişikliklerin derin yapıdaki anlamı bozmamasına özen gösterilmiştir. Metnin aslına olabildiğince sadık kalınmış ve yazınsal değeri korunmaya özen gösterilmiştir. Tablo 1'deki Askerî/Jandarma Sıklık Terimler Sözlüğü öncelikli olarak Arat'ın (2022) ve Alkol'un (2016) çalışmalarına; Sıklık Sözlüğü ise Aksan ve diğerlerinin (2017) araştırmasına atıfta bulunmaktadır.

Tablo 1.*Ömer Seyfettin'in "Kaç Yerinden?" Adlı Hikâyesinin B1 Düzeyine Uyarlanması*

Cümle No	Özgün Cümle	Uyarlanmış Cümle	Yapılan İşlem	Yöntem
C1.	KAÇ YERİNDEN?	KAÇ YERİNDEN VURULMUŞ?	Metnin başlığı düzeye uygundur fakat yapılan işlemle göndergenin daha net anlaşılması sağlanmıştır.	Genişletme (Açıklama)
C2.	"O ne?"	"O ne?"	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C3.	"Yazdığın roman mı?"	"Yazdığın roman mı?"	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C4.	"Değil."	"Değil."	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C5.	"Ya ne?"	"Ya ne?"	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C6.	"Birkaç destan."	"Birkaç destan."	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C7.	"Harbe dair mi?"	"Savaşa dair mi?"	Sıklık değeri 2357 olan "harp" sözcüğünün yerine sıklık değeri 172 olan "savaş" sözcüğü kullanılmıştır. Ancak hem askerî/kollukla ilgili bir terim olması sebebiyle hem de öğrencinin söz varlığına katkı sağlaması amacıyla sonraki cümlelerde "harp" sözcüğünün kullanımına da yer verilecektir.	Sözcüksel Değiştirme
C8.	"Eski kahramanların hayatına dair."	"Eski kahramanların hayatına dair."	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C9.	Pek çabuk şöhret kazanmış olan genç akrabam teklifsizce yanıma oturdu.	Çok çabuk ün kazanan genç akrabam sormadan yanıma oturdu.	Sıklık değeri 259 olan "pek" sözcüğü, sıklık değeri 14 olan "çok" sözcüğü ile sıklık değeri 3462 olan "şöhret" sözcüğü ile sıklık değeri 2766 olan "ün" sözcüğü ile değiştirilmiştir. Sonraki cümlelerde "pek" sözcüğünün kullanımına yer verilecektir. "Kazan-" fiiline getirilen "-An" sıfat fiili ile anlam korunduğu için fazla sözcükler cümleden çıkarılmıştır. "Teklifsizce" sözcüğü yapı özellikleri bakımından düzeye göre anlaşılması zor bir kullanımdır. Bu nedenle sıklık değeri 129 olan "sor-" fiili ile değiştirilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme Silme
C10.	Muharebenin başında, daha mektepten yeni çıkmış acemi bir doktordu.	Muharebenin başında, daha okuldan yeni çıkmış acemi bir doktordu.	Sıklık değeri 4702 olan "muharebe" sözcüğünün anlamını karşılayan müstakil bir güncel sözcük bulunmamaktadır. Hem bu sebeple hem de askerî/kollukla ilgili bir terim olması sebebiyle sıklık değeri düşük olmasına rağmen sözlük anlamı verilerek korunmuştur. Sıklık değeri 2959 olan "mektep" sözcüğü yerine ise sıklık değeri 233 olan "okul" sözcüğü kullanılmıştır.	Sözcüksel Değiştirme
C11.	Ama, en uzak hudutlara giderek, hiç durmadan	Ama en uzak sınırlara giderek, hiç durmadan	Sıklık değeri 4955 olan "hudut" sözcüğü, sıklık değeri 506 olan "sınır" sözcüğü ile değiştirilmiştir. Hastalık	Sözcüksel Değiştirme

	çalışarak... tifoya, koleraya, tifüze aşilar bularak bir sene içinde "fevkalâdeden" terfi etmiş, binbaşı olmuştu.	çalışarak; tifo, kolera, tifüs hastalıklarına aşilar bularak bir sene içinde "olağanüstü" bir şekilde terfi etmişti. Sonra binbaşı oldu.	adları, sözlük anlamları verilerek korunmuştur. Hastalık adları bilinmeyeceğinden "hastalıklarına" sözcüğü ile genişletme yapılmıştır. Sıklık değeri 4167 olan "fevkalâde" sözcüğü, cümledeki anlamına uygun olarak sıklık değeri 1652 olan "olağanüstü" sözcüğü kullanılarak oluşturulmuş "olağanüstü bir şekilde" ifadesi ile değiştirilmiştir. "Görevde yükselmek" anlamına gelen ve sıklık değeri 4490 olan "terfi" sözcüğü ile oluşturulan "terfi et-" birleşik fiili, B1 düzeyinde henüz öğrenilmemiş bir dil yapısı olmasına rağmen Askerî /Jandarma Sıklık Terimleri Sözlüğü'nde yer alan öncelikli terimlerden olduğu için sözlük anlamı verilerek korunmuştur. Bağlı cümleler iki ayrı basit cümle hâline getirilmiş, ikinci cümlenin başına "sonra" sözcüğü eklenmiştir.	Genişletme (Açıklama) Söz Dizimsel Değiştirme
C12.	"Nereye gidiyorsun? diye sordum."	"Nereye gidiyorsun? diye sordum."	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C13.	"Haydarpaşa'ya."	"Haydarpaşa'ya."	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C14.	"Fakülteye mi?"	"Fakülteye mi?"	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C15.	"Evet."	"Evet."	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C16.	Güldüm: "Ne o, yine bir keşif mi var?"	Güldüm: "Ne o, yine bir keşif mi var?"	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C17.	"Hayır."	"Hayır."	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C18.	"Şöyle bir müşahede."	"Şöyle bir gözlem."	"Müşahede" sözcüğü, Sıklık Sözlüğü'nde yer almadığı için sıklık değeri 1619 olan "gözlem" sözcüğü ile değiştirilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme
C19.	"Bir faraziye..."	"Bir varsayım..."	"Faraziye" sözcüğü, Sıklık Sözlüğü'nde yer almadığı için sıklık değeri 2138 olan "varsayım" sözcüğü ile değiştirilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme
C20.	"Ne üzerine?"	"Ne üzerine?"	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C21.	"Tetanosun tedavisine dair."	"Tetanosun tedavisine dair."	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C22.	"Galiba bir ipucu buluyoruz."	"Galiba bir ipucu buluyoruz."	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C23.	"Bir hafta evvel gönderdiğim 'mütalâa' için bugün beni çağırdılar."	"Bir hafta önce gönderdiğim 'görüş' için bugün beni çağırdılar."	Sıklık değeri 1605 olan "evvel" sözcüğü, sıklık değeri 61 olan "önce" sözcüğü ile değiştirilmiştir. "Mütalâa" sözcüğü Sıklık Sözlüğü'nde yer almadığı için sıklık değeri 374 olan "görüş" sözcüğü ile değiştirilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme
C24.	"Tafsilât isteyecekler sanıyorum."	"Ayrıntılı bir açıklama isteyeceklerini sanıyorum."	"Tafsilât" sözcüğü Sıklık Sözlüğü'nde yer almadığı için yerine, TDK Güncel Türkçe Sözlük'te verilen anlamına uygun olarak sıklık değeri 1968 olan "ayrıntılı" sözcüğü ile sıklık değeri 218 olan "açıkla-" fiilinin adlaştırılmasıyla oluşan "açıklama" sözcüğü verilmiştir. Özgün cümlede kullanılmayan belirtme hâl eki, öğrenilen dil yapılarının pekiştirilmesi amacıyla uyarlanmış cümlede kullanılmıştır.	Genişletme (Açıklama)
C25.	Lâfını bitirmeden döndü.	Sözünü bitirmeden döndü.	Sıklık değeri 1102 olan "laf" sözcüğünün yerine sıklık değeri 100 olan "söz" sözcüğü kullanılmıştır. Ancak öğrencinin söz varlığına katkı sağlaması amacıyla sonraki cümlelerde "laf" sözcüğünün kullanımına da yer verilecektir.	Sözcüksel Değiştirme
C26.	Elimde kapalı duran defteri	Elimde kapalı duran defteri	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma

	aldı.	aldı.		
C27.	“Okuyalım şu destanları” diye açtı.	“Okuyalım şu destanları.” diye açtı.	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C28.	“Bu nasıl yazı?”	“Bu nasıl yazı?”	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C29.	“Kargacık burgacık...”	“Kargacık burgacık...”	“Kargacık burgacık” sıfatı, anlamı sözlükte verilerek korunmuştur.	Koruma
C30.	“Ver, ben okuyayım, sen dinle.”	“Ver, ben okuyayım, sen dinle.”	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C31.	“Haydi bakalım.”	“Haydi bakalım.”	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C32.	Defterimi aldım.	Defterimi aldım.	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C33.	En beğendiğim manzum bir menkıbeyi açtım.	En beğendiğim-hikâyelerden birini açtım.	Sıklık Sözlüğü’nde “manzum” ve “menkıbe” sözcükleri yer almamaktadır. Ayrıca bu sözcükler edebiyat terimidir. Uyarılmanın hedef kitlesi kolluk öğrencileri olduğu için bu sözcüklerin öğretimine gerek duyulmamış, yerine anlamı karşılayan ve sıklık değeri 1938 olan “hikâye” sözcüğü kullanılmıştır.	Sözcüksel Değiştirme
C34.	Yavaş yavaş okumaya başladım.	Yavaş yavaş okumaya başladım.	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C35.	Bu, yerde bulunduğu kırık bir kalkanla zırhlı iki düşman süvarisine esirken hücum ederek kafalarını kesen ihtiyar bir sipahinin hikâyesiydi.	Bu, zırhlı iki düşman süvarisine esir olan ihtiyar bir sipahinin hikâyesiydi. Sipahi, yerde bulunduğu kırık bir kalkanla hücum ederek süvarilerin kafalarını kesiyordu.	Sıklık Sözlüğü’nde “sipahi” ve “süvari” sözcükleri yer almamaktadır. Bu sözcüklerin yerine “atlı” sözcüğü kullanılabilir ancak Askerî/Jandarma Sıklık Terimleri Sözlüğü’nde “süvari” kullanımına yer verilmiştir. Hem terim öğretimi hem de “sipahi” ile “süvari” arasındaki farkın daha iyi anlaşılması amacıyla sözcükler, anlamları sözlükte verilerek korunmuştur. “Hücum et-” birleşik fiili B1 düzeyi dil yapılarına uygun olmamasına rağmen yine askerî/kollukla ilgili bir terim olduğu için korunmuştur. Düzey göz önünde bulundurulduğunda bu girişik birleşik cümle uzunluğu anlamayı zorlaştıracaktır. Bu sebeple Türkçenin söz dizimine uygun olarak iki ayrı basit cümle oluşturulmuştur.	Söz Dizimsel Değiştirme
C36.	Genç doktora bu kahramanın şecâatini iyice duyurabilmek için sesime bir ahenk vererek okuyor, mübarezenin heyecanını tasvir eden yerlerde duruyordum.	Genç doktora bu kahramanın yiğitliğini duyurmak istiyordum. Bu yüzden sesime bir ahenk vererek okuyor, çekişmenin heyecanını anlatan yerlerde duruyordum.	Sıklık Sözlüğü’nde “şecâat” sözcüğü yer almadığı için yerine, sıklık değeri 3100 olan “yiğitlik” sözcüğü kullanılmıştır. Sıklık Sözlüğü’nde ve Askerî/Jandarma Sıklık Terimleri Sözlüğü’nde “mübareze” sözcüğü de yer almamaktadır. Bu nedenle yerine sıklık değeri 114 olan “çek-” fiilinden türemiş “çekişme” sözcüğü kullanılmıştır. “Tasvir et-” birleşik fiilinin yerine bağlama uygun olarak sıklık değeri 46 olan “anla-” fiilinden türemiş “anlat-” fiili kullanılmıştır. Cümle uzunluğu bu düzeyde anlamayı zorlaştıracığı için iki ayrı cümle oluşturulmuştur. Cümleler arası bağdaşıklığı sağlamak için bağlama öğelerinden yararlanılmıştır.	Sözcüksel Değiştirme Söz Dizimsel Değiştirme
C37.	Rüzgâr biraz fazla olduğu için güverte تنها idi.	Rüzgâr biraz fazla olduğu için güverte ıssızdı.	Sıklık Sözlüğü’nde “güverte” sözcüğü yer almamasına rağmen Askerî/Jandarma Sıklık Terimleri Sözlüğü’nde kullanıldığı için sözlük anlamı verilerek korunmuştur. “Tenha” sözcüğü de Sıklık Sözlüğü’nde yer almamaktadır. Yerine sıklık değeri 3929 olan “ıssız” sözcüğü, sözlük anlamı verilerek kullanılmıştır.	Sözcüksel Değiştirme
C38.	Karşımızdaki kanepede oturan sıska bir şapkalı hiç	Karşımızdaki kanepede oturan aşırı zayıf, şapkalı bir	Sıklık Sözlüğü’nde “sıska” ve “çelimsiz” sözcükleri yer almadığı için TDK Güncel Türkçe Sözlük’te verilen	Sözcüksel Değiştirme

	bizi dinlemiyor, ilk defa görüyormuş gibi dikkatli gözlerle hoş limanın kalabalık kenarlarına bakıyordu.	adam hiç bizi dinlemiyordu. İlk defa görüyormuş gibi dikkatli gözlerle hoş limanın kalabalık kenarlarına bakıyordu.	anlamına uygun olarak sıklık değeri 1047 olan "aşırı" sözcüğü ile sıklık değeri 1222 olan "zayıf" sözcüğü bir arada kullanılmış, "sıska" ifadesi "aşırı zayıf" ifadesi ile değiştirilmiştir. Cümle uzunluğu bu düzeyde anlamayı zorlaştıracığı için iki ayrı cümle oluşturulmuştur. "Şapkalı" sözcüğü ile verilen adlaşmış sıfat "Şapkalı bir adam" şeklinde genişletilmiştir.	Genişletme (Açıklama) Söz Dizimsel Değiştirme
C39.	Üç sahifelik destanımı bitirince "Nasıl?" diye sordum.	Üç sayfalık destanımı bitirince "Nasıl?" diye sordum.	Sıklık Sözlüğü'nde "sahife" sözcüğü yer almadığı için sıklık değeri 867 olan "sayfa" sözcüğü ile değiştirilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme
C40.	"İyi..."	"İyi..."	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C41.	"Ey, nasıl, şimdi böyle kahramanlar var mı?"	"Ey, nasıl, şimdi böyle kahramanlar var mı?"	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C42.	Doktor güldü.	Doktor güldü.	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C43.	Başını salladı.	Başını salladı.	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C44.	"İşte" dedi, "masa başında, kapalı oda içinde 'hayatı tetkik ediyorum' sanan zavallı romancının hülyası!"	"İşte," dedi, "masa başında 'hayatı incelediğimi' sanan zavallı romancının hayali!"	Sıklık değeri 4122 olan "tetkik" sözcüğünün yardımcı fiille birleşerek oluşturduğu "tetkik et-" ifadesi yerine sıklık değeri 360 olan "incele-" fiili kullanılmıştır. Sıklık Sözlüğü'nde "hülya" sözcüğü bulunmadığı için yerine, sıklık değeri 654 olan hayal sözcüğü kullanılmıştır. Cümlelerin kısaltılması amacıyla anlamı doğrudan etkilemeyen "kapalı oda içinde" ifadesi cümleden çıkarılmıştır.	Sözcüksel Değiştirme Silme
C45.	"Ne demek?"	"Ne demek?"	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C46.	"Senin bu kırık kalkanlı ihtiyar sipahin bugünkü hayata göre mümtaz bir kahraman mı?"	"Senin bu kırık kalkanlı ihtiyar sipahin, bugünkü hayata göre seçkin bir kahraman mı?"	"Mümtaz" sözcüğü Sıklık Sözlüğü'nde yer almadığı için yerine, sıklık değeri 313 olan "seçkin" kökünden meydana gelmiş "seçkin" sözcüğü kullanılmıştır.	Sözcüksel Değiştirme
C47.	"Elbet."	"Elbet."	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C48.	"Öyleyse ben sana söyleyeyim; son derece aldanıyorsun."	"Öyleyse ben sana söyleyeyim, son derece aldanıyorsun."	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C49.	"Niçin?"	"Niçin?"	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C50.	"Bugünkü askerler, zabıtlar, kumandanlar değil; doktorlar, sıhhiye neferleri, hatta nakliyeciler, mekkâreciler bile senin sipahinden bin defa fazla kahramandırlar."	"Bugünkü askerler, subaylar, kumandanlar değil; doktorlar, sıhhiyeciler, hatta nakliyeciler bile senin sipahinden bin defa fazla kahramandırlar."	"Zabit" sözcüğü Sıklık Sözlüğü'nde bulunmadığı için yerine, Askerî/Jandarma Sıklık Terimleri Sözlüğü'nde de sıkça kullanılan ve sıklık değeri 1793 olan "subay" sözcüğü kullanılmıştır. "Sıhhiye", "nefer", "nakliye" ve "mekkâre" sözcükleri de Sıklık Sözlüğü'nde yer almamaktadır. Askerî/Jandarma Sıklık Terimleri Sözlüğü'nde yer alan "sıhhiye" ve "nakliye" sözcükleri anlamları sözlük kısmında verilerek korunmuştur. Doğrudan anlama katkısı olmayan veya eş anlamlı sayılabilecek fazla sözcükler cümleden çıkarılmıştır.	Sözcüksel Değiştirme Silme
C51.	"Amma mübalağa ha..."	"Amma abartı ha..."	Sıklık Sözlüğü'nde "mübalağa" sözcüğü yer almadığı için yerine sıklık değeri 2756 olan "abart-" fiilinden türetilmiş "abartı" sözcüğü kullanılmıştır. "Amma" sözcüğü "ama" bağlacının farklı bir kullanımı olduğu ve abartma anlamında kullanıldığı için sözlükte anlamı verilerek korunmuştur.	Sözcüksel Değiştirme
C52.	"Hakikati söylüyorum."	"Gerçeği söylüyorum."	Sıklık değeri 2134 olan "hakikat" sözcüğü, sıklık değeri 302 olan "gerçek" sözcüğü ile değiştirilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme

C53.	İnsan ne tuhaftır!	İnsan ne tuhaftır!	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C54.	Fikrine, ümidine, arzusuna muhalif bir şeye rast gelince hemen bozulur.	Düşüncesine, umuduna, arzusuna aykırı bir şeye rastlayınca hemen bozulur.”	Sıklık değeri 481 olan “fikir” sözcüğü, sıklık değeri 279 olan “düşünce” sözcüğü ile; sıklık değeri 1601 olan “ümit” sözcüğü ise sıklık değeri 886 olan “umut” sözcüğü ile değiştirilmiştir. Öğrencinin söz varlığına katkı sağlaması amacıyla sonraki cümlelerde “fikir” ve “ümit” sözcükleri de korunup kullanılacaktır. Sıklık değeri 2923 olan “muhalif” sözcüğü, sıklık değeri 1479 olan “aykırı” sözcüğü ile değiştirilmiştir. “Rast gel-” birleşik fiili “rastla-” fiiliyle değiştirilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme
C55.	Doktorun o kadar sevdiğim kahramanımı beğenmeyişi âdeta benim gücüm gitti.	Doktorun o kadar sevdiğim kahramanımı beğenmeyişi âdeta benim kalbimi kırdı.	“Gücüne git-” birleşik fiili B1 düzeyi için anlaşılması zor bir mecazdır. Bu nedenle TDK Güncel Türkçe Sözlük’te verilen anlamına uygun olarak “kalbi kırıl-” ifadesi ile değiştirilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme
C56.	Bir an sustum.	Bir an sustum.	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C57.	Eseri takdir edilmeyen bir sanatkâr elemi duydum.	Eseri önemsenmeyen bir sanatçı üzüntüsü duydum.	Sıklık Sözlüğü’nde “sanatkâr” ve “elem” sözcükleri yer almadığı için; “sanatkâr” yerine sıklık değeri 988 olan “sanatçı” sözcüğü, “elem” yerine ise sıklık değeri 2142 olan “üzüntü” sözcüğü kullanılmıştır. “Takdir et-” birleşik fiilinin yerine ise sıklık değeri 2309 olan “önemse-” fiilinden türemiş “önemsen-” fiili kullanılmıştır.	Sözcüksel Değiştirme
C58.	Bu elem, biraz mateme benzer.	Bu üzüntü, biraz yasa benzer.	Sıklık Sözlüğü’nde “matem” sözcüğü yer almadığı için yerine, sözlük anlamı verilerek sıklık değeri 4840 olan “yas” sözcüğü kullanılmıştır. “Elem” sözcüğü yerine “üzüntü” sözcüğü kullanılmaya devam edilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme
C59.	“Sevgili evlâdının kıymetsizliğini, tahkir edildiğini, öldürüldüğünü gören zavallı bir babacığın matemine...”	“Sevgili çocuğunun kıymetsizliğini, aşağılandığını, öldürüldüğünü gören zavallı bir babacığın yasına benzer.”	Sıklık değeri 1790 olan “evlât” sözcüğünün yerine sıklık değeri 70 olan “çocuk” sözcüğü kullanılmıştır. Sıklık Sözlüğü’nde “tahkir et-” fiili yer almadığı için sıklık değeri 3000 olan “aşağıla-” eyleminden türetilen “aşağılan-” fiili ile değiştirilmiştir. “Matem” sözcüğü yerine “yas” sözcüğü kullanılmaya devam edilmiştir. Eksiltili cümle “benzer” yüklemi ile tamamlanmıştır.	Sözcüksel Değiştirme Söz Dizimsel Değiştirme
C60.	Evet, doktorun sanattan, ruhun rebabî ihtiyacından haberi yoktu.	Evet; doktorun sanattan, ruhun duygusal ihtiyacından haberi yoktu.	Sıklık Sözlüğü’nde “rebab” sözcüğü yer almadığı için sıklık değeri 1857 olan “duygusal” sözcüğü kullanılmıştır.	Sözcüksel Değiştirme
C61.	Bilmiyordu ki sanatkâr, hâl içinde mefkûresini olanca heyecanı ile duyamayınca romantik maziye döner.	Bilmiyordu ki sanatçı, ülküsünü şu anda olanca heyecanı ile duyamayınca romantik geçmişe döner.	“Sanatkâr” sözcüğünün yerine “sanatçı” sözcüğü kullanılmaya devam edilmiştir. Sıklık Sözlüğü’nde “mefkûre” sözcüğü yer almadığı için yerine, sıklık değeri 3214 olan “ülkü” sözcüğü kullanılmıştır. Sonraki cümlelerde sıklık değeri 1873 olan “ideal” sözcüğü kullanılacaktır. Sıklık değeri 4785 olan “mazi” sözcüğü ise sıklık değeri 735 olan “geçmiş” sözcüğü ile değiştirilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme
C62.	Orada ezeli efsanelerini yaşayan binlerce tayf vardır.	Orada eski efsanelerini yaşayan binlerce ruh vardır.	Sıklık Sözlüğü’nde “ezeli” ve “tayf” sözcükleri yer almamaktadır. Bu nedenle “ezeli” sözcüğünün yerine sıklık değeri 200 olan “eski” sözcüğü, “tayf” sözcüğünün yerine ise sıklık değeri 550 olan “ruh” sözcüğü kullanılmıştır.	Sözcüksel Değiştirme
C63.	Bu tayflara tarihin hayalinde renkler, şekiller verir.	Sanatçı; bu ruhlarla tarihin hayalinde renkler, şekiller verir.	“Tayf” sözcüğünün yerine “ruh” sözcüğü kullanılmaya devam edilmiştir. Özne, belirgin hâle getirilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme Biçimsel

				Değiştirme
C64.	Onlara meftun olur.	Onlara hayran olur.	Sıklık Sözlüğü'nde "meftun" sözcüğü bulunmadığı için yerine, bağlama uygun olarak sıklık değeri 2123 olan "hayran" sözcüğü kullanılmıştır.	Sözcüksel Değiştirme
C65.	Destanlarını terennüm eder.	Destanlarını anlatır.	Sıklık Sözlüğü'nde "terennüm" sözcüğü yer almamaktadır. Bu nedenle "terennüm et-" birleşik fiilinin yerine, sıklık değeri 46 olan "anla-" fiilinden türetilmiş "anlat-" fiili kullanılmıştır.	Sözcüksel Değiştirme
C66.	"Heyhat azizim, sen fen adamısın," dedim, "mazinin zevkini duyamazsın."	"Yazık azizim, sen bilim adamısın." dedim. "Geçmişin zevkini duyamazsın."	"Azizim" ünlemi, anlamı sözlükte verilerek korunmuştur. Sıklık Sözlüğü'nde "heyhat" sözcüğü yer almadığı için yerine, sıklık değeri 1207 olan "yazık" sözcüğü kullanılmıştır. Sıklık değeri 3009 olan "fen" sözcüğü yerine ise sıklık değeri 382 olan "bilim" sözcüğü kullanılmıştır. "Mazi" sözcüğünün yerine "geçmiş" sözcüğü kullanılmaya devam edilmiştir. İki ayrı cümle oluşturulmuştur.	Sözcüksel Değiştirme Söz Dizimsel Değiştirme
C67.	"Sen de hayal adamısın."	"Sen de hayal adamısın."	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C68.	"Hâlin hakikatini göremezsın."	"Şimdinin gerçeğini göremezsın."	Soyut anlamı kolaylaştırmak için "hâl" sözcüğü sıklık değeri 118 olan "şimdi" sözcüğü ile değiştirilmiştir. "Hakikat" sözcüğünün yerine "gerçek" sözcüğü kullanılmıştır.	Sözcüksel Değiştirme
C69.	"Hâlde güzel ne var?"	"Şimdide güzel ne var?"	"Hâl" sözcüğünün yerine "şimdi" sözcüğü kullanılmaya devam edilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme
C70.	"Mazide ne var?"	"Geçmişte ne var?"	"Mazi" sözcüğünün yerine "geçmiş" sözcüğü kullanılmaya devam edilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme
C71.	"Mazide bugünkü medeniyetin, maddiyatın söndürdüğü nurlar var" dedim, "ulviyet var. Ruh azameti var. Fikir uğrunda fedakârlık var. Doğruluk, sadakat, vefa, fazilet, kerem, şefkat, muhabbet, aşk var. Hayatın hakikî manası olan mefkûre var. Sonra rebâbiyet var... Ah şimdi..."	"Geçmişte bugünkü uygarlığın, maddiyatın söndürdüğü nurlar var." dedim. "Yücelik var. Ruh yüceliği var. Fikir uğrunda fedakârlık var. Doğruluk, sadakat, vefa, erdem, iyilik, şefkat, sevgi, aşk var. Hayatın gerçek anlamı olan ideal var. Sonra incelik var. Ah şimdi..."	Sıklık değeri 1868 olan "medeniyet" sözcüğü yerine sıklık değeri 1739 olan "uygarlık" sözcüğü kullanılmıştır. Sonraki cümlelerde "medeniyet" sözcüğü kullanılacaktır. Sıklık Sözlüğü'nde "maddiyat" sözcüğü yer almamaktadır ancak anlamı karşılayan müstakil bir güncel sözcük olmadığı için sıklık değeri 1355 olan "maddi" sözcüğünden türetildiği göz önünde bulundurularak anlamı sözlükte verilmiş ve cümledeki yeri korunmuştur. Yine düzeye göre soyut kalabilecek olan "nur" sözcüğü, ilahi bir anlamı da barındırdığı için "ışık" sözcüğü ile değiştirilmeden korunmuş ve anlamı sözlükte verilmiştir. Sözlükte "ulviyet" ve "azamet" sözcükleri de yer almadığı için ikisinin yerine sıklık değeri 1730 olan "yüce" sözcüğünden türetilmiş "yücelik" sözcüğü kullanılmıştır. İlk cümle iki ayrı cümleye dönüştürülmüştür.	Sözcüksel Değiştirme
C72.	"Şimdi bunlar yok mu?"	"Şimdi bunlar yok mu?"	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C73.	"Yok, yok" diye inledim.	"Yok, yok." diye inledim.	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C74.	Doktor güldü.	Doktor güldü.	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C75.	Bana acır gibi baktı: "Ne fena, ne yanlış itikat..."	Bana acır gibi baktı: "Ne kötü, ne yanlış inanç!"	Sıklık değeri 2185 olan "fena" sözcüğü yerine, sıklık değeri 380 olan "kötü" sözcüğü kullanılmıştır. Sıklık Sözlüğü'nde "itikat" sözcüğü yer almadığı için yerine, sıklık değeri 761 olan "inanç" sözcüğü kullanılmıştır.	Sözcüksel Değiştirme
C76.	Vapur, Kız Kulesi açıklarından geçiyor, poyraz solumuzdan çarpıyor, elimdeki defterin	Vapur, Kız Kulesi uzaklarından geçiyordu. Kuzey rüzgârı solumuzdan	"Açık" sözcüğünün cümle içindeki anlamı, öğrencilerin dil düzeyi göz önünde bulundurulduğunda anlaşılacaktır. Bu nedenle	Sözcüksel Değiştirme

	yapraklarını açarak kahramanımı beğenmeyen genç doktora sanki bir cevap vermek istiyordu.	çarpıyor, elimdeki defterin yapraklarını açıyordu. Rüzgâr, kahramanımı beğenmeyen genç doktora sanki bir cevap vermek istiyordu.	sözcük, sıklık değeri 391 olan “uzak” sözcüğü ile değiştirilmiştir. Sıklık Sözlüğü’nde “poyraz” sözcüğü yer almadığı için yerine, sıklık değeri 857 olan “kuzey” sözcüğü ile sıklık değeri 2121 olan “rüzgâr” sözcüğünün bir araya gelmesiyle oluşan “kuzey rüzgârı” tamlaması kullanılmıştır. Cümle düzeye göre fazla uzun olduğu için üç ayrı cümle oluşturulmuştur. Üçüncü cümlenin öznesi belirgin hâle getirilmiştir.	Söz Dizimsel Değiştirme Biçimsel Değiştirme Genişletme (Açıklama)
C77.	Tekrar sordum: “Söyle bana, hâlde mazinin harareti var mı?”	Tekrar sordum: “Söyle bana, şimdide geçmişin sıcaklığı var mı?”	“Hâl” sözcüğü yerine “şimdi”, “mazi” sözcüğü yerine “geçmiş” kullanılmaya devam edilmiştir. Sıklık Sözlüğü’nde “hararet” sözcüğü yer almadığı için yerine, sözlük anlamına uygun olarak sıklık değeri 1185 olan “sıcaklık” sözcüğü kullanılmıştır.	Sözcüksel Değiştirme
C78.	“Hâlde hararet değil, ateş var, ateş...” dedi.	“Şimdide sıcaklık değil, ateş var, ateş...” dedi.	“Hararet” sözcüğü yerine “sıcaklık” kullanılmaya devam edilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme
C79.	“Ben görmüyorum.”	“Ben görmüyorum.”	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C80.	Çünkü hayal-perversin.	Çünkü hayalcisin.	Sıklık Sözlüğü’nde “hayal-perver” sözcüğü yer almadığı için yerine, sıklık değeri 654 olan “hayal” sözcüğünden türetilmiş “hayalci” sözcüğü kullanılmıştır.	Sözcüksel Değiştirme
C81.	Hakikati gözün görmez.	Gerçeği gözün görmez.	“Hakikat” sözcüğünün yerine “gerçek” sözcüğü kullanılmaya devam edilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme
C82.	Mazideki kağrı bugün nasıl otomobil şeklinde ise, sorduğun hararet de ateş şeklindedir.	Geçmişteki kağrı bugün nasıl otomobil şeklinde ise sorduğun sıcaklık da ateş şeklindedir.	Araç isimleri (uçak hariç) askerî/kollukla ilgili terimlerin geçmiş ve günümüz arasındaki karşılaştırmasını yansıttığı için değiştirilmemiş, onun yerine sözlük anlamları verilerek korunmuştur. “Mazi” sözcüğünün yerine “geçmiş”, “hararet” sözcüğünün yerine de “heyecan” kullanılmaya devam edilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme
C83.	Mazideki ok, bugün mitralyözdür.	Geçmişteki ok, bugün mitralyözdür.	“Mazi” sözcüğünün yerine “geçmiş” sözcüğü kullanılmaya devam edilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme
C84.	Mazideki kulübe bugün muhteşem bir âbidedir.	Geçmişteki kulübe bugün muhteşem bir anıttır.	“Mazi” sözcüğünün yerine “geçmiş” sözcüğü kullanılmaya devam edilmiştir. Sıklık Sözlüğü’nde “abide” sözcüğü yer almadığı için yerine, sıklık değeri 3403 olan “anıt” sözcüğü kullanılmıştır.	Sözcüksel Değiştirme
C85.	Mazideki sal bugün dretnottur.	Geçmişteki sal bugün dretnottur.	“Mazi” sözcüğünün yerine “geçmiş” sözcüğü kullanılmaya devam edilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme
C86.	Mazideki masalcının bir kutuya binip memleketten memlekete uçmak hülyası bugün bir hakikattir.	Geçmişteki masalcının bir kutuya binip memleketten memlekete uçma hayali bugün bir gerçektir.	“Mazi” sözcüğünün yerine “geçmiş”, “hülya” sözcüğünün yerine ise “hayal” kullanılmaya devam edilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme
C87.	İşte tayyareler, işte zeplinler...	İşte uçaklar, işte zeplinler...	“Tayyare” yerine “uçak” sözcüğü kullanılmaya devam edilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme
C88.	“Fakat manevî faziletler...” diye sözünü kesmek istedim.	“Fakat manevî erdemler...” diye sözünü kesmek istedim.	Sıklık değeri 4162 olan “fazilet” sözcüğü yerine, sıklık değeri 2644 olan “erdem” sözcüğü kullanılmıştır.	Sözcüksel Değiştirme
C89.	“Onlar da” dedi, “onlar da asırlar içinde tekâmül yollarından geçerek sizin dar hayalinize sığmayacak derecede mehipleşmiş...”	“Onlar da.” dedi. “Onlar da yüzyıllar içinde gelişerek sizin dar hayalinize sığmayacak derecede büyümüş.”	Sıklık değeri 1933 olan “asır” sözcüğünün yerine sıklık değeri 479 olan “yüzyıl” sözcüğü kullanılmıştır. Sonraki cümlelerde asır sözcüğü kullanılacaktır. Sıklık Sözlüğü’nde “tekâmül” sözcüğü ve “mehipleş-” fiili bulunmamaktadır. Bu nedenle “tekâmül” yerine sıklık değeri 117 olan “geliş-” fiili, “mehipleş-” yerine ise sıklık değeri 347 olan “büyü-” fiili kullanılmıştır.	Sözcüksel Değiştirme Silme

“Tekâmül” sözcüğünün değişimi sebebiyle “yol” sözcüğü ile “geç-” fiili cümleden çıkarılmıştır.

“Kırkikilik” ve “piştov” sözcükleri askerî/kollukla ilgili terimler olduğu için sözlük anlamı verilerek korunmuştur. Özgün metinde ayrı yazılmış olan “kırk ikilik” sözcüğü, uyarlanmış metinde TDK Güncel Sözlük’teki yazımına uygun olarak birleşik yazılmıştır.

“Mazi” yerine “geçmiş”, “ulviyet” yerine “yücelik”, “fazilet” yerine “erdem”, “hâl” yerine “şimdi” “azamet” yerine “görkem” sözcüğü kullanılmıştır. Gereksiz sözcükler cümleden çıkarılmıştır.

“Mazi” sözcüğünün yerine “geçmiş” sözcüğü kullanılmaya devam edilmiştir.

Sıklık Sözlüğü’nde yer almayan “rebabî” sözcüğünün yerine, sıklık değeri 3451 olan “zarif” sözcüğü kullanılmıştır. “Fazilet” sözcüğünün yerine “erdem” sözcüğü kullanılmaya devam edilmiştir. Cümle, “-An” sıfat fiili ile girişik birleşik hâle getirilmiştir.

Sıklık değeri 2505 olan “fert” sözcüğü yerine sıklık değeri 573 olan “birey” sözcüğü kullanılmıştır. Sonraki cümlelerde “fert” sözcüğünün kullanımına yer verilecektir.

“Umman” sözcüğü Sıklık Sözlüğü’nde yer almadığı için yerine, sıklık değeri 2805 olan “okyanus” sözcüğü kullanılmıştır. “Kayboluver-” birleşik fiili, sıklık değeri 903 olan “yit-” fiili ile değiştirilmiştir. İki ayrı cümle oluşturulmuş, anlamı kolaylaştırmak için ikinci cümlelerin ögelerinde sıra değişikliği yapılmıştır.

Özgün metinde soyut anlamıyla kullanılmış olan “muhabbet” sözcüğü, sıklık değeri 500 olan “sevgi” sözcüğüyle değiştirilmiştir. Sıklık Sözlüğü’nde “insaniyet” sözcüğü yer almadığı için yerine sıklık değeri 1036 olan “insanlık” sözcüğü kullanılmıştır.

Sıklık Sözlüğü’nde yer almayan “mefkûre” sözcüğünün yerine, sıklık değeri 1873 olan “ideal” sözcüğü kullanılmıştır. “Feda ol-” birleşik fiilinin yerine sıklık değeri 15 olan “ver-” fiili kullanılmıştır.

Cümle, düzeye uygundur.

Cümle, düzeye uygundur.

Cümle, düzeye uygundur.

Cümle, düzeye uygundur.

Cümle, düzeye uygundur.

“Mazi” sözcüğünün yerine “geçmiş” kullanılmaya devam edilmiştir. Sıklık Sözlüğü’nde “uzviyet” sözcüğü yer almadığı için yerine, sıklık değeri 2929 olan “organizma” sözcüğü kullanılmıştır.

Sıklık Sözlüğü’nde “kâinat” sözcüğü yer almadığı için yerine, sıklık değeri 1455 olan “evren” sözcüğü kullanılmıştır. “İstiap et-” birleşik fiili sıklık değeri 1210 olan “kapsa-” fiili ile değiştirilmiştir.

C90.	“Kırk ikiliğin yanında piştovu gözünün önüne getir.”	“Kırkikiliğin yanında piştovu gözünün önüne getir.”	“Kırkikilik” ve “piştov” sözcükleri askerî/kollukla ilgili terimler olduğu için sözlük anlamı verilerek korunmuştur. Özgün metinde ayrı yazılmış olan “kırk ikilik” sözcüğü, uyarlanmış metinde TDK Güncel Sözlük’teki yazımına uygun olarak birleşik yazılmıştır.	Sözcüksel Değiştirme
C91.	“Mazinin ulviyeti, mazinin fazileti, hâlin azameti karşısında tabii böyle çocuk oyuncu gibi kalır.”	“Geçmişin yüceliği ve erdemi; şimdinin görkemi karşısında tabii böyle çocuk oyuncu gibi kalır.”	“Mazi” yerine “geçmiş”, “ulviyet” yerine “yücelik”, “fazilet” yerine “erdem”, “hâl” yerine “şimdi” “azamet” yerine “görkem” sözcüğü kullanılmıştır. Gereksiz sözcükler cümleden çıkarılmıştır.	Sözcüksel Değiştirme Silme
C92.	“Mazideki fidan, bugün koca bir çınardır.”	“Geçmişteki fidan, bugün koca bir çınardır.”	“Mazi” sözcüğünün yerine “geçmiş” sözcüğü kullanılmaya devam edilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme
C93.	“Dur; meselâ en rebabî olan bir fazilet... aşk değil mi?”	“Dur, meselâ en ince erdemlerden biri olan aşk değil mi?”	Sıklık Sözlüğü’nde yer almayan “rebabî” sözcüğünün yerine, sıklık değeri 3451 olan “zarif” sözcüğü kullanılmıştır. “Fazilet” sözcüğünün yerine “erdem” sözcüğü kullanılmaya devam edilmiştir. Cümle, “-An” sıfat fiili ile girişik birleşik hâle getirilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme Söz Dizimsel Değiştirme
C94.	“Mazide bir ferde, bir aileye, nihayet bir kabileye karşı duyuluyordu.”	“Geçmişte bir bireye, bir aileye, nihayet bir kabileye karşı duyuluyordu.”	Sıklık değeri 2505 olan “fert” sözcüğü yerine sıklık değeri 573 olan “birey” sözcüğü kullanılmıştır. Sonraki cümlelerde “fert” sözcüğünün kullanımına yer verilecektir.	Sözcüksel Değiştirme
C95.	“Şimdi bu aşk o kadar büyümüş, o kadar büyümüşür ki, içinde fert, aile, akraba, ummana düşen yağmur damlaları gibi kayboluvermiştir.”	“Şimdi bu aşk o kadar büyümüş, o kadar büyümüşür ki! Birey, aile, akraba; okyanusa düşen yağmur damlaları gibi aşkın içinde yitmiştir.”	“Umman” sözcüğü Sıklık Sözlüğü’nde yer almadığı için yerine, sıklık değeri 2805 olan “okyanus” sözcüğü kullanılmıştır. “Kayboluver-” birleşik fiili, sıklık değeri 903 olan “yit-” fiili ile değiştirilmiştir. İki ayrı cümle oluşturulmuş, anlamı kolaylaştırmak için ikinci cümlelerin ögelerinde sıra değişikliği yapılmıştır.	Sözcüksel Değiştirme Söz Dizimsel Değiştirme
C96.	“Bugünkü millet, vatan, insaniyet muhabbetini düşün.”	“Bugünkü millet, vatan, insanlık sevgisini düşün.”	Özgün metinde soyut anlamıyla kullanılmış olan “muhabbet” sözcüğü, sıklık değeri 500 olan “sevgi” sözcüğüyle değiştirilmiştir. Sıklık Sözlüğü’nde “insaniyet” sözcüğü yer almadığı için yerine sıklık değeri 1036 olan “insanlık” sözcüğü kullanılmıştır.	Sözcüksel Değiştirme
C97.	“Bugün mefkûre uğrunda ne feda olunmaz?”	“Bugün ideal uğrunda ne verilmez?”	Sıklık Sözlüğü’nde yer almayan “mefkûre” sözcüğünün yerine, sıklık değeri 1873 olan “ideal” sözcüğü kullanılmıştır. “Feda ol-” birleşik fiilinin yerine sıklık değeri 15 olan “ver-” fiili kullanılmıştır.	Sözcüksel Değiştirme
C98.	Sevgili mi?	Sevgili mi?	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C99.	Aile mi?	Aile mi?	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C100.	Ocak mı?	Ocak mı?	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C101.	Hayat mı?	Hayat mı?	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C102.	Ne? Ne?	Ne? Ne?	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C103.	“Mazideki fert, asırların içinde, hisçe büyümüş, hayvanlıktan, uzviyetten çok uzaklaşmış, değişmiş...”	“Geçmişteki fert, asırlar içinde hisçe büyümüş. Hayvanlıktan, organizma olmaktan çok uzaklaşmış, değişmiş.”	“Mazi” sözcüğünün yerine “geçmiş” kullanılmaya devam edilmiştir. Sıklık Sözlüğü’nde “uzviyet” sözcüğü yer almadığı için yerine, sıklık değeri 2929 olan “organizma” sözcüğü kullanılmıştır.	Sözcüksel Değiştirme
C104.	“Şimdi onun ruhu, onun vicdanı büyük bir kâinatı istiap eden başlı başına bir dünya...”	“Şimdi onun ruhu, onun vicdanı büyük bir evreni kapsayan başlı başına bir dünya...”	Sıklık Sözlüğü’nde “kâinat” sözcüğü yer almadığı için yerine, sıklık değeri 1455 olan “evren” sözcüğü kullanılmıştır. “İstiap et-” birleşik fiili sıklık değeri 1210 olan “kapsa-” fiili ile değiştirilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme

C106.	Görüyordum: Bu genç doktor, birçok meslektaşları gibi, biraz da hatipti.	Görüyordum: Bu genç doktor, birçok meslektaşı gibi biraz da konuşmacıydı.	Sıklık Sözlüğü'nde "hatip" sözcüğü bulunmadığı için sıklık değeri 3048 olan "konuşmacı" sözcüğü kullanılmıştır. "Meslektaş" sözcüğüne getirilen çokluk eki, cümlenin başında "birçok" sözcüğü kullanıldığı için kaldırılmıştır.	Sözcüksel Değiştirme
C107.	Üç senelik durma dinlenme bilmeyen bir uğraşma onun sinirlerini çelikleştirmiş; senelerce, daima üzerinde bomba atan tayyarelerin uçtuğu hastahane çadırlarında itidalini bozmadan ameliyatlar yapmak, müthiş yaralar, kopmuş kollar, yarılmış karınlar, parçalanmış kafalar, korkunç ölümler görmek onu tamamıyla başka bir adam yapmıştı.	Üç senelik durma, dinlenme bilmeyen bir uğraşma onun sinirlerini güçlendirmişti. Senelerce, üzerinde bomba atan uçakların uçtuğu hastane çadırlarında telaşsız bir şekilde ameliyatlar yapmak, müthiş yaralar, kopmuş kollar, yarılmış karınlar, parçalanmış kafalar, korkunç ölümler görmek onu tamamıyla başka bir adam yapmıştı."	Sıklık Sözlüğü'nde "çelikleş-" fiili bulunmadığı için yerine, sıklık değeri 1248 olan "güçlen-" fiilinden türemiş "günlendir-" fiili kullanılmıştır. "İtidal" sözcüğü de Sıklık Sözlüğü'nde yer almadığı için sıklık değeri 2300 olan "telaş" sözcüğünden türemiş "telaşsız" sözcüğü ile değiştirilmiştir. Sıklık değeri 1808 olan "müthiş" sözcüğü anlamı sözlükte verilerek korunmuştur. Üç ayrı cümle oluşturulmuştur. İkinci cümleden "daima" sözcüğü çıkarılmıştır.	Sözcüksel Değiştirme Söz Dizimsel Değiştirme Silme
C108.	Yeni harbin ahlâkî kıymetini, ulvî büyüklüğünü, yüksek fedakârlıklarını, duyulmuş bir heyecanla anlatıyordu.	Yeni harbin ahlaki değerini, yüceliğini, yüksek fedakârlıklarını heyecanla anlatıyordu.	Sıklık değeri 2422 olan "kıymet" sözcüğü, sıklık değeri 213 olan "değer" sözcüğü ile değiştirilmiştir. Sıklık Sözlüğü'nde "ulvî" sözcüğü yer almadığı için "ulvi büyüklük" tamlamasının yerine, sıklık değeri 1730 olan "yüce" sözcüğünden türetilmiş "yücelik" sözcüğü kullanılmıştır. Doğrudan anlamı etkilemediği için "ulvî" sözcüğü ile "duyulmuş bir" ifadesi cümleden çıkarılmıştır.	Sözcüksel Değiştirme Silme
C109.	Tasvirleri fen adamlarına mahsus mücerret tabirlerle karıştı.	Betimlemeleri bilim adamlarına özgü soyut yorumlarla karıştı.	Sıklık değeri 3373 olan "tasvir sözcüğünün yerine sıklık değeri 3170 olan "betimle-" fiilinden türemiş betimleme sözcüğü kullanılmıştır. Sonraki cümlelerde tasvir sözcüğü kullanılacaktır. 3009 olan "fen" sözcüğü yerine ise sıklık değeri 382 olan "bilim" sözcüğü, sıklık değeri 3912 olan "mahsus" sözcüğü yerine sıklık değeri 1387 olan "özgü" sözcüğü kullanılmıştır. Sıklık Sözlüğü'nde "mücerret" ve "tabir" sözcükleri yer almadığı için "mücerret" yerine sıklık değeri 2493 olan "soyut" sözcüğü, "tabir" yerine ise sıklık değeri 913 olan "yorum" sözcüğü kullanılmıştır.	Sözcüksel Değiştirme
C110.	Cephelerde gördüklerini aynıyla değil, sanki gördüklerinden çıkardığı terhibî neticeyi bana söylemek istiyordu; onun fikrinde insanlarda manevî faziletlerin azameti zihnin hacmiyle mütenasipti.	Cephelerde gördüklerini aynen anlatmak değil, sanki gördüklerinden çıkardığı sonuçları bana söylemek istiyordu. Onun fikrine göre insanlarda bulunan manevî erdemlerin büyüklüğü zihnin hacmiyle orantılıydı.	Sıklık Sözlüğü'nde "aynıyla", "terhib" ve "mütenasip" sözcükleri yer almadığı için "aynıyla" yerine sıklık değeri 1434 olan "aynen" sözcüğü, "terhib" yerine sıklık değeri 136 olan "sonuç" sözcüğü, "mütenasip" yerine ise sıklık değeri 3874 olan "orantılı" sözcüğü kullanılmıştır. Değiştirilen sözcüklerle beraber anlamı korumak için yeni eklenen sözcükler olmuştur. İki ayrı cümle oluşturulmuştur.	Sözcüksel Değiştirme Söz Dizimsel Değiştirme Genişletme (Açıklama)
C111.	Eski insanların içtimaî muhitleri mahduttu.	Eski insanların sosyal çevreleri sınırlıydı.	Sıklık Sözlüğü'nde "içtimaî" sözcüğü yer almamaktadır. "Muhit" sözcüğünün sıklık değeri ise 4468'dir. Bu nedenle "içtimaî muhit" tamlamasının yerine "sosyal çevre" tamlaması kullanılmıştır. "Sosyal" sözcüğünün sıklık değeri 340, "çevre" sözcüğünün sıklık değeri ise 249'dur. "Mahdut" sözcüğü de Sıklık Sözlüğü'nde yer almadığı için sıklık değeri 1169 olan "sınırlı" sözcüğü ile değiştirilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme
C112.	Aile, kabile, aşiret, nihayet kavim...	Aile, kabile, aşiret, nihayet kavim...	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma

C113.	Zihinlerinin hacmi de içtimaî muhitlerinin sahası derecesinde idi.	Zihinlerinin hacmi de sosyal çevrelerinin alanı kadardı.	“İçtimaî muhit” tamlamasının yerine “sosyal çevre” tamlaması kullanılmaya devam edilmiştir. “Sahası derecesinde” ifadesi “alanı kadar” şeklinde değiştirilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme
C114.	Yani dardı.	Yani dardı.	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C115.	Bu dar zihinlerde, ufku genişlememiş dimağlarda, zarurî olarak, faziletler de dardı.	Bu dar zihinlerde, ufku genişlememiş bilinçlerde, zorunlu olarak erdemler de dardı.	Sıklık Sözlüğü’nde “dimağ” ve “zarurî” sözcükleri yer almadığı için; “dimağ” yerine sıklık değeri 928 olan “bilinç” sözcüğü, “zarurî” yerine ise sıklık değeri 1118 olan “zorunlu” sözcüğü kullanılmıştır. “Fazilet” yerine “erdem” sözcüğü kullanılmaya devam edilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme
C116.	Hatta din, ulûhiyet, mukaddes bile pek mahduttu.	Hatta din, tanrılık, kutsal bile pek sınırlıydı.	Sıklık Sözlüğü’nde “ulûhiyet”, “mukaddes” ve “mahdut” sözcükleri yer almadığı için; “ulûhiyet” yerine sıklık değeri 1115 olan “tanrı” kökünden türetilen “tanrılık” sözcüğü, “mukaddes” yerine sıklık değeri 1573 olan “kutsal” sözcüğü, “mahdut” yerine ise sıklık değeri 1169 olan “sınırlı” sözcüğü kullanılmıştır.	Sözcüksel Değiştirme
C117.	Medeniyetler dimağların ufuklarını büyötmüştü.	Medeniyetler, bilinçlerin ufuklarını büyötmüştü.	“Dimağ” yerine “bilinç” sözcüğü kullanılmaya devam edilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme
C118.	Fert, mensup olduğu cemiyetin, hatta bütün insanîyetin suuruyla hissetmeğe, düşünmeğe başlamıştı.	Fert; içinde yaşadığı topluluğun, hatta bütün insanlığın bilinciyle hissetmeye, düşünmeye başlamıştı.	Sıklık Sözlüğü’nde “insanîyet” sözcüğü yer almadığı için yerine, sıklık değeri 1036 olan “insanlık” sözcüğü kullanılmıştır. Sıklık değeri 2518 olan “cemiyet” sözcüğü, sıklık değeri 925 olan “topluluk” sözcüğü ile; sıklık değeri 3701 olan “şuur” sözcüğü, sıklık değeri 928 olan “bilinç” sözcüğü ile değiştirilmiştir. “Mensup olduğu cemiyet” ifadesinin yerine, “içinde yaşadığı toplum” ifadesi kullanılmıştır. “İç” sözcüğünün sıklık değeri 28, “yaşa-” fiilinin sıklık değeri ise 66’dır. “Hissetmeđe” ve “düşünmeğe” sözcükleri güncel kullanımına uygun olarak değiştirilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme
C119.	Artık faziletler de zihinlerin hacmine uymuş, inanılmaz derecelerde büyümüştü.	Artık erdemler de zihinlerin hacmine uymuş, inanılmaz derecelerde büyümüştü.	“Fazilet” sözcüğü yerine “erdem” sözcüğü kullanılmaya devam edilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme
C120.	Susuyor, defterimle oynayarak, gülümseyerek dinliyordum.	Susuyordum. Defterimle oynayarak, gülümseyerek dinliyordum.	Anlamı kolaylaştırmak amacıyla cümle ikiye bölünmüştür.	Söz Dizimsel Değiştirme
C121.	Selimiye’nin önlerinde idik.	Selimiye’nin önlerindeydik.	Ayrı yazılmış olan ek fiil, güncel ve yaygın kullanımı göz önünde bulundurularak birleştirilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme
C122.	Köpüklü denizin üstünde serseri martılar uçuyor, yanımızdan yelkenli bir mavna geçiyordu.	Köpüklü denizin üstünde serseri martılar uçuyor, yanımızdan yelkenli bir yük gemisi geçiyordu.	Sıklık Sözlüğü’nde “mavna” sözcüğü yer almadığı için yerine, “yük gemisi” tamlaması kullanılmıştır. “Yük” sözcüğünün sıklık değeri 211, “gemi” sözcüğünün sıklık değeri 930’dur.	Sözcüksel Değiştirme
C123.	Doktor sağ taraftaki kanepelerde birisini selâmladı.	Doktor, sağ taraftaki kanepelerde birisini selâmladı.	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C124.	Sonra, birdenbire sözlerinin konferans edasını değiştirerek bana sordu: “Senin destanlarındaki eski kahramanlarının içinde harp meydanında yaralananlar var mı?”	Sonra, birdenbire sözlerinin konferans tavrını değiştirerek bana sordu: “Senin yazdığın destanlardaki eski kahramanlardan, harp meydanında yaralananlar var mı?”	Sıklık değeri 3186 olan “eda” sözcüğü, sıklık değeri 878 olan “tavır” sözcüğü ile değiştirilmiştir. Bağlama uygun olarak cümleye “yaz-” fiili eklenmiştir. “İç” sözcüğü cümleden çıkarılmıştır.	Sözcüksel Değiştirme Genişletme (Açıklama) Silme

C125.	“Tabii var” dedim.	“Tabii var.” dedim.	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C126.	“Yaraları kaç yerinden?”	“Kaç yerden yaralanmışlar?”	Cümle, kurallı hâle getirilmiştir. “Yara” sözcüğünün yerine “yaralan-” fiili yüklem olarak kullanılmıştır.	Sözcüksel Değiştirme Sözdizimsel Değiştirme
C127.	“Muharebenin şiddetine göre... Üç, beş, hatta bazen...”	“Muharebenin şiddetine göre... Üç, beş, hatta bazen...”	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C128.	“Bazen?”	“Bazen?”	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C129.	“Hatta on yerinden!”	“Hatta on yerinden!”	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C130.	“Bu, çok mu?”	“Bu, çok mu?”	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C131.	“Az mı?”	“Az mı?”	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C132.	Güldü.	Güldü.	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C133.	“Şuraya bak” dedi.	“Şuraya bak.” dedi.	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C134.	Sol tarafındaki kanepenin ta ucunu gösteriyordu.	Sol tarafındaki kanepenin ta ucunu gösteriyordu.	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C135.	“Gördün mü, o zabiti?”	“Gördün mü, o subayı?”	“Zabit” sözcüğü yerine “subay” kullanılmaya devam edilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme
C136.	Büyük kalpaklı, pek şık, pek genç, pek zayıf, uzun boylu, narin, kumral bir zabit...	Büyük şapkalı, pek şık, pek genç, pek zayıf, uzun boylu, narin, kumral bir subay...	“Kalpak” sözcüğü Sıklık Sözlüğü’nde yer almadığı için sıklık değeri 2600 olan “şapka” sözcüğüyle değiştirilmiştir. “Zabit” sözcüğü yerine “subay” kullanılmaya devam edilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme
C137.	“Gördüm” dedim, “şimdi selâm verdiğin, değil mi?”	“Gördüm.” dedim. “Şimdi selam verdiğin kişi, değil mi?”	B1 düzeyinde adlanmış sıfatlar anlamayı zorlaştırabilir. Bu nedenle sıklık değeri 120 olan “kişi” sözcüğü getirilerek sıfat tamlaması açık hâle getirilmiştir. “Selam” sözcüğünün güncel yazımı dikkate alınmıştır.	Sözcüksel Değiştirme
C138.	“Evet...”	“Evet.”	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C139.	“Tuhaf bir tesadüf Çanakkale’de, Kafkas Cephesinde, Bağdat’ta, Suriye’de, Makedonya’da beni onunla karşı karşıya getirdi.”	“Tuhaf bir tesadüf Çanakkale’de, Kafkas Cephesinde, Bağdat’ta, Suriye’de, Makedonya’da beni onunla karşı karşıya getirdi.”	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C140.	“Daima hastahanedede, ameliyat masasının üzerinde...”	“Daima hastanede, ameliyat masasının üzerinde...”	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C141.	“Demek hep yaralanmıştı?”	“Demek hep yaralanmıştı?”	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C142.	“Hem kaç yerinden?”	“Evet. Hem kaç yerinden?”	Anlamı kolaylaştırmak amacıyla cümlenin önüne sıklık değeri 251 olan “evet” sözcüğü eklenmiştir.	Genişletme (Açıklama)
C143.	“Tahmin et bakalım?”	“Tahmin et bakalım?”	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C144.	Harp cephelerini hesap ettim: “Beş yerinden” dedim.	Harp cephelerini hesapladım: “Beş yerinden.” dedim.	“Hesap et-” birleşik fiilinin yerine sıklık değeri 907 olan “hesapla-” fiili kullanılmıştır.	Sözcüksel Değiştirme

C145.	Doktor yine güldü: “Hayır.”	Doktor yine güldü: “Hayır.”	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C146.	Cephelerin adedine birer daha ilâve ettim: “On yerinden...”	Cephelerin adedine birer daha ekledim: “On yerinden...”	Sıklık değeri 1729 olan “ilave” sözcüğü ile oluşmuş “ilave et-” birleşik fiilinin yerine, sıklık değeri 631 olan “ekle-” fiili kullanılmıştır.	Sözcüksel Değiştirme
C147.	“Hayır.”	“Hayır.”	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C148.	“On beş...”	“On beş...”	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C149.	“Hayır.”	“Hayır.”	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C150.	“On sekiz...”	“On sekiz...”	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C151.	“Hayır.”	“Hayır.”	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C152.	“Yirmi...”	“Yirmi...”	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C153.	“Hayır.”	“Hayır.”	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C154.	“Yirmi beş yerinden...”	“Yirmi beş yerinden...”	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C155.	“Hayır. Daha çık.”	“Hayır. Daha çık.”	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C156.	Tereddütle, “Otuz...” dedim.	Tereddütle, “Otuz...” dedim.	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C157.	“Hayır. Daha çık.”	“Hayır. Daha çık.”	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C158.	“Otuz beş...”	“Otuz beş...”	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C159.	“Hayır!”	“Hayır!”	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C160.	“Kırk...” diyemedim.	“Kırk...” diyemedim.	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C161.	Bu olacak şey değildi.	Bu olacak şey değildi.	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C162.	“Lâtime ediyorsun doktor...” diye güldüm.	“Şaka yapıyorsun doktor...” diye güldüm.	“Lâtime” sözcüğü Sıklık Sözlüğü’nde yer almadığı için yerine, sıklık değeri 2065 olan “şaka” sözcüğü kullanılmıştır. İfade, “şaka yap-” deyimini ile değiştirilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme
C163.	“Hayır, katiyen lâtime değil.”	“Hayır, asla şaka değil.”	“Katiyen” sözcüğü Sıklık Sözlüğü’nde yer almadığı için yerine, sıklık değeri 1019 olan “asla” sözcüğü kullanılmıştır. “Lâtime et-” yerine “şaka yap-” deyimini kullanılmaya devam edilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme
C164.	“Söyleyeyim mi, kaç yerinden?”	“Söyleyeyim mi, kaç yerinden yaralanmış?”	Eksiltili cümle tamamlanmıştır.	Sözdizimsel Değiştirme
C165.	“Söyle.”	“Söyle.”	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C166.	“Tam kırk dokuz yerinden...”	“Tam kırk dokuz yerinden yaralanmış.”	Eksiltili cümle tamamlanmıştır.	Söz Dizimsel Değiştirme
C167.	Hayretle döndüm.	Hayretle döndüm.	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C168.	Genç zabite baktım.	Genç subaya baktım.	“Zabit” sözcüğü yerine “subay” sözcüğü kullanılmaya devam edilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme
C169.	Elindeki bastonu parlak potinlerine vuruyor, İstanbul’un pek aydınlık bir sis içinde dumanlanan mahmur ufuklarını seyrediyordu.	Elindeki bastonu parlak ayakkabılarına vuruyordu. İstanbul’un pek aydınlık bir sis içinde dumanlanan ufuklarını seyrediyordu.	“Baston” sözcüğü, Sıklık Sözlüğü’nde yer almamasına rağmen yerine kullanılacak müstakil bir güncel sözcük olmadığı için anlamı sözlükte verilerek korunmuştur. “Potin” sözcüğü Sıklık Sözlüğü’nde yer almadığı için yerine, sıklık değeri 1433 olan “ayakkabı” sözcüğü kullanılmıştır. “Mahmur” sözcüğü de Sıklık Sözlüğü’nde yer almamaktadır. Sözlükte,	Sözcüksel Değiştirme

			anlamını karşılayan başka bir sözcük de olmadığı için "mahmur" sözcüğü cümleden çıkarılmıştır. İki ayrı cümle oluşturulmuştur.	
C170.	"Yalan."	"Yalan."	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C171.	"Vallahi sahi söylüyorum."	"Vallahi gerçeği söylüyorum."	"Vallahi" sözcüğü Sıklık Sözlüğü'nde yer almamasına rağmen konuşma dilinde yaygın kullanıma sahip olduğu için sözlük anlamı verilerek korunmuştur. "Sahi" sözcüğü Sıklık Sözlüğü'nde yer olmadığı için sıklık değeri 302 olan "gerçek" sözcüğü ile değiştirilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme
C172.	Tekrar genç zabite baktım.	Tekrar genç subaya baktım.	"Zabit" sözcüğü yerine "subay" sözcüğü kullanılmaya devam edilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme
C173.	Yüzümü çevirmeden sordum: "Bu yaraların hepsini ayrı ayrı mı almış?"	Yüzümü çevirmeden sordum: "Bu yaraların hepsini ayrı ayrı mı almış?"	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C174.	"Hayır."	"Hayır."	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C175.	"Hemen her muharebede beş on yara birden..."	"Hemen her muharebede beş on yara birden almış."	Eksilteli cümle tamamlanmıştır.	Söz Dizimsel Değiştirme
C176.	"Bir kere Bağdat'ta on sekiz yara ile benim önüme getirdiler."	"Bir kere Bağdat'ta on sekiz yara ile benim önüme getirdiler."	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C177.	"Ayaklarından bir mitralyöz yağmuru geçmiş, yere uzanınca tepesinde bir şarapnel patlamıştı."	"Ayaklarından bir mitralyöz yağmuru geçmişti. Yere uzanınca tepesinde bir şarapnel patlamıştı."	İki ayrı cümle oluşturulmuştur.	Söz Dizimsel Değiştirme
C178.	Döndüm: "Nasıl ölmedi?"	Döndüm: "Nasıl ölmedi?"	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C179.	"O ölmez."	"O ölmez."	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C180.	"Onda bir iman var; başından bacalarının arasına kadar dört parmak uzunlamalığına, omuzlarının arasında dört parmak enliliğine, çapraz bir hudut çizer."	"Onda bir iman var; başından bacalarının arasına kadar dört parmak uzunlamasına, omuzlarının arasında dört parmak enlemesine, çapraz bir sınır çizer."	"Hudut" sözcüğü yerine "sınır" sözcüğü kullanılmaya devam edilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme
C181.	"Buralarda isabet olmazsa ölüm yok' der."	"Buralara kurşun denk gelmezse ölüm yok' der."	"Kurşun" sözcüğü cümleye eklenmiştir.	Genişletme (Açıklama)
C182.	"Suriye'de bel kemiğine bir kurşun dokunmuştu."	"Suriye'de bel kemiğine bir kurşun dokunmuştu."	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C183.	"Ayakları tutmuyordu."	"Ayakları tutmuyordu."	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C184.	"Kurşunu çıkardım."	"Kurşunu çıkardım."	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C185.	"Yine hissi yerine geldi."	"Yine hissi yerine geldi."	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C186.	"Bir hafta içinde kendini topladı."	"Bir hafta içinde kendini topladı."	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C187.	"Ateşe koştu, öyle bir azim... öyle bir kuvvet ki... tarif edemem sana..."	"Ateşe koştu, öyle bir azim, öyle bir kuvvet ki... Tarif edemem sana."	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma

C188.	“Ameliyat esnasında katiyen kendisini bayılttırmaz.”	“Ameliyat esnasında asla kendisini bayılttırmaz.”	“Katiyen” yerine “asla” sözcüğü kullanılmaya devam edilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme
C189.	Yine genç zabite baktım.	Yine genç subaya baktım.	“Zabit” sözcüğü yerine “subay” sözcüğü kullanılmaya devam edilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme
C190.	Kulaklarıma inanamıyordum, bu kadar narin, bu kadar güzel, bu kadar nahif bir vücutta böyle kuvvetli bir ruh...	Kulaklarıma inanamıyordum. Bu kadar ince ve güzel bir vücutta böyle kuvvetli bir ruh...	Sıklık Sözlüğü’nde “narin” ve “nahif” sözcükleri yer almamaktadır. Bu nedenle her ikisinin yerine, anlamı karşılayabildiği için sıklık değeri 817 olan “ince” sözcüğü kullanılmıştır. “İnce” ve “güzel” sıfatları “ve” bağlacı ile birbirine bağlanmıştır. Tekrarlayan sözcükler cümleden çıkarılmıştır. İki ayrı cümle oluşturulmuştur.	Sözcüksel Değiştirme Söz Dizimsel Değiştirme Silme
C191.	“Bu genç nereli?”	“Bu genç nereli?”	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C192.	“İstanbullu...”	“İstanbullu...”	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C193.	“Sana kısaca kim olduğunu söyleyeyim.”	“Sana kısaca kim olduğunu söyleyeyim.”	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C194.	“Gayet zengin bir ailenin kıymetli, tek bir evladı...”	“Gayet zengin bir ailenin kıymetli, tek bir evladı.”	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C195.	“Harpten evvel Almanya’da okuyormuş.”	“Harpten önce Almanya’da okuyormuş.”	“Evvel” sözcüğü yerine “önce” sözcüğü kullanılmaya devam edilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme
C196.	“Ben dinlemedim.”	“Ben dinlemedim.”	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C197.	“Ama Erenköyü’nde oturan komşularından işittim, harikulade bir sanatkârı...”	“Ama Erenköyü’nde oturan komşularından duydum. Olağanüstü bir sanatçıymış...”	Sıklık Sözlüğü’nde “harikulade” sözcüğü yer almadığı için yerine, sıklık değeri 1652 olan “olağanüstü” sözcüğü kullanılmıştır. “Sanatkâr” yerine “sanatçı” sözcüğü kullanılmaya devam edilmiştir. İki ayrı cümle oluşturulmuştur.	Sözcüksel Değiştirme Söz Dizimsel Değiştirme
C198.	“Harp ilân olununca talimgâha koşmuş.”	“Harp ilan edilince talimgâha koşmuş.”	“İlân ol-” şeklinde verilen birleşik fiil, TDK Güncel Türkçe Sözlük’te verilen yazımına uygun olarak “ilan et-” şeklinde değiştirilmiştir. Askerî/Jandarma Sıklık Terimleri Sözlüğü’nde yer aldığı için birleşik fiil olmasına rağmen anlamı sözlükte verilerek korunmuştur.	Sözcüksel Değiştirme
C199.	“Kemanın yayını bıraktığı eline kılıcı almış...”	“Kemanın yayını bıraktığı eline kılıcı almış...”	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C200.	“Bütün orduda şimdi onun şöhretini duymayan yoktur.”	“Bütün orduda şimdi onun ününü duymayan yoktur.”	“Şöhret” sözcüğü yerine “ün” sözcüğü kullanılmaya devam edilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme
C201.	“İstedğine sor.”	“İstedğine sor.”	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C202.	“Adı ne?”	“Adı ne?”	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C203.	“Ferhat Ali Bey.”	“Ferhat Ali Bey.”	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C204.	Vapur Haydarpaşa limanına giriyordu.	Vapur Haydarpaşa limanına giriyordu.	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C205.	“Ben bu ismi duymadım.”	“Ben bu ismi duymadım.”	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C206.	“Resmini de gazetelerde görmedim” dedim.	“Resmini de gazetelerde görmedim.” dedim.	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C207.	Doktor: “İşte senin zihniyetin!” diye tekrar güldü.	Doktor: “İşte senin anlayışın!” diye tekrar güldü.	Sıklık değeri 2517 olan “zihniyet” sözcüğü, sıklık değeri 548 olan “anlayış” sözcüğü ile değiştirilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme

C208.	“Sen yeni kahramanları, medenî, yani millî kahramanları katiyen anlayamazsın.”	“Sen yeni kahramanları, uygar, yani millî kahramanları asla anlayamazsın.”	“Katiyen” yerine “asla” sözcüğü kullanılmaya devam edilmiştir. Sıklık değeri 2837 olan “medenî” sözcüğü, sıklık değeri 4038 olan “uygar” sözcüğü ile değiştirilmiştir. Sonraki cümlelerde “medenî” sözcüğü kullanılmaya devam edilecektir.	Sözcüksel Değiştirme
C209.	“Onlar gürültülü tebcile, pohpoha, alâyişe tenezzül etmezler, hatta böyle reklâmlardan iğrenirler.”	“Onlar gürültülü yüceltmeyi, övgüyü istemezler. Hatta böyle reklâmlardan iğrenirler.”	Sıklık Sözlüğü’nde “tebcil”, “pohpoh”, “alayış” sözcükleri yer almamaktadır. “Tebcil” yerine sıklık değeri 1730 olan “yüce” sözcüğünden türetilmiş “yücelt-” fiili, “pohpoh” yerine sıklık değeri 3386 olan “övgü” sözcüğü kullanılmıştır. “Alâyiş” sözcüğü, Sıklık Sözlüğü’nde yerine kullanılabilecek güncel bir sözcük bulunmadığı için cümleden çıkarılmıştır. “Tenezzül et-” birleşik fiili, sıklık değeri 40 olan “iste-” fiiliyle değiştirilmiştir. İki ayrı cümle oluşturulmuştur.	Sözcüksel Değiştirme Söz Dizimsel Değiştirme Silme
C210.	“Kahramanlıklarının kendilerine değil, millete, orduya ait olduğunu söylerler.”	“Kahramanlıklarının, kendilerinin değil, milletin ve ordunun olduğunu söylerler.”	“Ait ol-” birleşik fiili cümleden çıkarılmış, dil yapıları düzenlenmiştir.	Sözcüksel Değiştirme
C211.	“Meselâ işte bu Ferhat Ali Bey, katiyen fotoğrafını çıkartmaz.”	“Mesela işte bu Ferhat Ali Bey, asla fotoğrafını çıkartmaz.”	“Katiyen” yerine “asla” sözcüğü kullanılmaya devam edilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme
C212.	“Kafkas Cephesinde bir gece istikşâfında baskına uğrattığı Kazakların kılıç yaralarıyla benim hastahaneme gelmişti.”	“Kafkas Cephesinde, bir gece keşfinde baskına uğrattığı Kazakların kılıç yaralarıyla benim hastahaneme gelmişti.”	Sıklık Sözlüğü’nde “istikşâf” sözcüğü bulunmadığı için yerine, sıklık değeri 2651 olan “keşif” sözcüğü kullanılmıştır.	Sözcüksel Değiştirme
C213.	““Harp Mecmuası’na göndermek için fotoğrafını çıkartmak istedim.”	““Harp Dergisi’ne göndermek için fotoğrafını çıkartmak istedim.”	Sıklık Sözlüğü’nde “mecmua” sözcüğü bulunmadığı için yerine, sıklık değeri 732 olan “dergi” sözcüğü kullanılmıştır. Ancak “Harp Mecmuası” özel isimdir ve harp tarihimiz açısından önemli bir süreli yayındır. Bu nedenle bu bilgiler, uyarlanmış metinde dipnot şeklinde verilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme Genişletme (Açıklama)
C214.	“Reddetti.”	“O istemedi.”	“Reddet-” birleşik fiili, sıklık değeri 40 olan “iste-” fiiliyle değiştirilmiştir. Önceki cümleye art gönderim yapılmıştır.	Sözcüksel Değiştirme Biçimsel Değiştirme
C215.	““Halkın, ordunun şerefini kendi nefsimе mahsus bir haslet gibi göstermek hırsızlıktır.’ dedi.”	““Halkın, ordunun şerefini kendime özgü bir özellik gibi göstermek hırsızlıktır.’ dedi.”	Sıklık Sözlüğü’nde “nefis” ve “haslet” sözcükleri bulunmamaktadır. “Nefis” sözcüğü cümleden çıkarılarak anlamı aitlik eki ile bir önceki sözcüğe aktarılmıştır. “Haslet” sözcüğü yerine sıklık değeri 126 olan “özellik” sözcüğü kullanılmıştır. Sıklık değeri 3912 olan “mahsus” sözcüğü de sıklık değeri 1387 olan “özgü” sözcüğü ile değiştirilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme
C216.	“Ben de senin gibi evvelâ anlamadım.”	“Ben de senin gibi ilk önce anlamadım.”	Sıklık Sözlüğü’nde “evvelâ” sözcüğü bulunmamaktadır. Bu yüzden “ilk önce” ifadesi ile değiştirilmiştir. “İlk” sözcüğünün sıklık değeri 101, “önce” sözcüğünün sıklık değeri 61’dir.	Sözcüksel Değiştirme
C217.	Yaptığı kahramanlıkları anlattım.	Yaptığı kahramanlıkları anlattım.	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C218.	““Bunlar hep birer vazife...’ dedi, ‘milyonlarca asker vazifesini yapıyor, öyleyse hepsinin fotoğraflarını”	““Bunlar hep birer görev...’ dedi, ‘milyonlarca asker görevini yapıyor. Öyleyse hepsinin fotoğraflarını”	Sıklık değeri 2335 olan “vazife” sözcüğü, sıklık değeri 285 olan “görev” sözcüğü ile değiştirilmiştir. İki ayrı cümle oluşturulmuştur.	Sözcüksel Değiştirme Söz Dizimsel

	çıkartıp gazetelere basmalı..."	çıkartıp gazetelere basmalı..."		Değiştirme
C219.	"Tamamıyla meçhuliyet, nisyan istemek... Bu tuhaf bir arzu!" dedim.	"Tamamıyla unutulmayı istemek... Bu tuhaf bir arzu!" dedim.	Sıklık Sözlüğü'nde "meçhuliyet" ve "nisyan" sözcükleri bulunmamaktadır. "Meçhuliyet" sözcüğü cümleden çıkarılmıştır. "Nisyan" sözcüğü yerine sıklık değeri 350 olan "unut-" fiili, edilgen yapıda kullanılmıştır.	Sözcüksel Değiştirme Silme
C220.	"Hayır, tamamıyla nisyan istemiyor."	"Hayır, tamamıyla unutulmayı istemiyor."	"Nisyan" sözcüğü yerine "unut-" fiili kullanılmaya devam edilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme
C221.	"Hastahanemde onunla uzun uzadıya konuştum."	"Hastanemde onunla uzun uzun konuştum."	Anlamı kolaylaştırmak amacıyla "uzun uzadıya" ifadesi "uzun uzun" ifadesiyle değiştirilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme
C222.	"Ruhunu anladım."	"Ruhunu anladım."	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C223.	"Ölümlere mükâfat, dirilerin hatırasıdır." diyor."	-	Anlamı doğrudan etkilemediği için bu cümle metinden çıkarılmıştır.	Silme
C224.	"Onun fikrince bir kahraman öldükten, ebedî hayata karıştıktan sonra tebcil olunmalı."	"Onun fikrine göre bir kahraman, öldükten sonra yüceltilmeli."	"Tebcil" yerine sıklık değeri 1730 olan "yüce" sözcüğünden türetilmiş "yücelt-" fiili kullanılmıştır. Anlama doğrudan katkısı olmayan sözcükler cümleden çıkarılmıştır.	Sözcüksel Değiştirme Silme
C225.	"Sağken yapılan tebcil ve mükâfat kahramanlığın, fedakârlığın hasbîliğini bozar."	"Sağken yapılan yüceltme, kahramanlığın ve fedakârlığın gönüllülüğünü bozar."	"Tebcil" yerine "yüce" sözcüğü kullanılmaya devam edilmiştir. Sıklık Sözlüğü'nde "hasbîlik" sözcüğü bulunmadığı için yerine sıklık değeri 2044 olan "gönüllü" sözcüğünden türetilmiş "gönüllülük" sözcüğü kullanılmıştır. "Mükâfat" sözcüğü cümleden çıkarılmıştır.	Sözcüksel Değiştirme Silme
C226.	"Fazilet şuursuz, menfaat kaybından azade iken şuurlu bir hâle geçer."	-	Metindeki anlamı doğrudan etkilemediği için bu cümle metinden çıkarılmıştır.	Silme
C227.	"Sahibini küçültür, düşürür."	"Sahibini küçültür, düşürür."	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C228.	Vapur yanaşiyor, yolcular ayağa kalkıyordu.	Vapur yanaşiyor, yolcular ayağa kalkıyordu.	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C229.	Doktor: "Haydi, Haydarpaşa'ya in de... çıkarken seni ona takdim edeyim" dedi.	Doktor: "Haydi, Haydarpaşa'ya in de çıkarken seni ona tanıyım." dedi.	"Takdim et-" birleşik fiili, sıklık değeri 152 olan "tanı-" fiilinden türemiş "tanıt-" fiili ile değiştirilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme
C230.	"Peki!"	"Peki!"	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C231.	Kalbim çarpıyordu...	Kalbim çarpıyordu...	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C232.	Kalktık, o da ayakta idi, bastonuna dayanıyordu.	Kalktık, o da ayakta idi. Bastonuna dayanıyordu.	Ayrı yazılmış olan ek fiil, güncel ve yaygın kullanımı göz önünde bulundurularak birleştirilmiştir. İki ayrı cümle oluşturulmuştur.	Sözcüksel Değiştirme Söz Dizimsel Değiştirme
C233.	Doktor önüne gitti. Elini sıktı: "Nasılınsız Ferhat Bey?"	Doktor önüne gitti. Elini sıktı: "Nasılınsız Ferhat Bey?"	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C234.	"Çok iyiyim efendim."	"Çok iyiyim efendim."	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C235.	"Gördüm sizi, yanınıza gelemedim, halazademden ayrılamadım."	"Gördüm sizi, yanınıza gelemedim. Halamın oğlundan ayrılamadım."	Sıklık Sözlüğü'nde "halazade" sözcüğü bulunmadığı için yerine "halamın oğlu" tamlaması kullanılmıştır. Hala sözcüğünün sıklık değeri 955, "oğul" sözcüğünün sıklık değeri 375'tir. İki ayrı cümle oluşturulmuştur.	Sözcüksel Değiştirme Söz Dizimsel Değiştirme

C236.	“Size takdim ederim...”	“Size tanıtayım.”	“Takdim et-” birleşik fiilinin yerine “tanıt-” fiili ile kullanılmaya devam edilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme
C237.	“Teşekkür ederim.”	“Teşekkür ederim.”	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C238.	“İhtiyat zabiti Ferhat Ali Bey!”	“İhtiyat subayı Ferhat Ali Bey!”	Sıklık Sözlüğü’nde bulunmayan “ihtiyat” sözcüğü, Askerî/Jandarma Sıklık Terimleri Sözlüğü’nde yer aldığı için anlamı sözlükte verilerek korunmuştur. “Zabit” sözcüğünün yerine “subay” kullanılmaya devam edilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme
C239.	“Teşekkür ederim” dedim, sinirli elini sıktım.	“Teşekkür ederim.” dedim, elini sıktım.	Doğrudan anlama katkısı olmadığı için “sinirli” sözcüğü cümleden çıkarılmıştır.	Sözcüksel Değiştirme
C240.	Doktor bu adsız kahramanla konuşmağa başladı.	Doktor bu adsız kahramanla konuşmaya başladı.	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C241.	Ben mukaddes bir vücut karşısında dinî bir haz duyan günahkâr bir mümin sükûtuyla duruyor, onun iri mavi gözlerine, yüksek alnına, hiç kimseye benzemeyen nezih çehresine bakarak içimde derin bir ürperme duyuyordum.	Ben sessizce duruyordum. Onun iri mavi gözlerine, yüksek alnına, hiç kimseye benzemeyen yüzüne bakarak içimde derin bir ürperme duyuyordum.	İki ayrı cümle oluşturulmuştur. Hedef kitle ve düzey göz önünde bulundurularak yoğun betimlemeler ilk cümleden çıkarılmıştır. Yerine sıklık değeri 1181 olan “sessiz” sözcüğünden türetilmiş “sessizce” sözcüğü kullanılmıştır. Sıklık Sözlüğü’nde “nezih” sözcüğü bulunmamaktadır ve anlama doğrudan katkı sağlamadığı için cümleden çıkarılmıştır. Sıklık değeri 4607 olan “çehre” sözcüğünün yerine, sıklık değeri 75 olan “yüz” sözcüğü kullanılmıştır.	Sözcüksel Değiştirme Söz Dizimsel Değiştirme Silme
C242.	“Şimdi burada mısınız, doktor bey?”	“Şimdi burada mısınız, doktor bey?”	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C243.	“Evet, siz?”	“Evet, siz?”	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C244.	“Ben de galiba bir müddet daha burada...”	“Ben de galiba bir süre daha buradayım.”	Sıklık değeri 2438 olan “müddet” sözcüğü, sıklık değeri 164 olan “süre” sözcüğü ile değiştirilmiştir. Eksiltile cümle tamamlanmıştır.	Sözcüksel Değiştirme Söz Dizimsel Değiştirme
C245.	Yürümeye başladık, genç zabıt azıcık aksıyordu.	Yürümeye başladık. Genç subay azıcık aksıyordu.	“Zabit” sözcüğünün yerine “subay” sözcüğü kullanılmaya devam edilmiştir. İki ayrı cümle oluşturulmuştur.	Sözcüksel Değiştirme Söz Dizimsel Değiştirme
C246.	Doktor sordu: “Bacağınız mı uyuştu?”	Doktor sordu: “Bacağınız mı uyuştu?”	“Uyuş-” fiili Sıklık Sözlüğü’nde yer almamaktadır ancak yerine kullanılacak müstakil bir güncel sözcük olmadığından anlamı sözlükte verilerek korunmuştur.	Koruma
C247.	“Duralım, ahali çıksın.”	“Duralım, kalabalık çıksın.”	Sıklık değeri 4395 olan “ahali” sözcüğü, sıklık değeri 1037 olan “kalabalık” sözcüğü ile değiştirilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme
C248.	“Hayır, yürüyelim” dedi, “uyuşmadı. Bu sefer Galiçya’da gülle götürdü.”	“Hayır, yürüyelim” dedi. “Uyuşmadı. Bu sefer Galiçya’da gülle götürdü.”	İki ayrı cümle oluşturulmuştur.	Söz Dizimsel Değiştirme
C249.	“Bacağınızı mı?”	“Bacağınızı mı?”	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C250.	“Evet, sağ bacağımı!”	“Evet, sağ bacağımı!”	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C251.	İkimiz birden taş kesildik.	İkimiz birden taş kesildik.	“Taş kesil-” deyimini anlamı verilerek korunmuştur.	Koruma
C252.	O gülümsüyordu, “Ama hamdolsun, korktuğuma uğramadım” dedi.	O gülümsüyordu. “Ama çok şükür, korktuğuma uğramadım.” dedi.	“Hamdolsun” ünlemi Sıklık Sözlüğü’nde bulunmadığı için yerine sıklık değeri 14 olan “çok” ve 1926 olan “şükür” sözcükleri kullanılmıştır. İki ayrı cümle	Sözcüksel Değiştirme

			oluşturulmuştur.	Söz Dizimsel Değişirme
C253.	“Evet, bu harp zamanında tekaüt olup bir köşeye atılacağım, levazıma filan verileceğim diye ödüm kopuyordu.”	“Evet, bu harp zamanında emekli olup bir köşeye atılacağım, levazıma filan verileceğim diye ödüm kopuyordu.”	Sıklık Sözlüğü’nde “tekaüt” sözcüğü olmadığı için yerine, sıklık değeri 1382 olan “emekli” sözcüğü kullanılmıştır. Sıklık Sözlüğü’nde “levazım” sözcüğü de yer almamaktadır ancak Askerî/Jandarma Sıklık Terimleri Sözlüğü’nde bulunduğu için sözlük anlamı verilerek korunmuştur. “Ödü kop-” deyimini, söz varlığı öğretimi amacıyla anlamı sözlükte verilerek korunmuştur.	Sözcüksel Değişirme
C254.	Sararan, birdenbire neşesini kaybeden doktor matemî bir telehhüfle sordu: “Fakat artık nasıl harbe gideceksiniz?”	Sararan, birdenbire neşesini kaybeden doktor üzüntüyle sordu: “Fakat artık nasıl harbe gideceksiniz?”	Sözcükler, Sıklık Sözlüğü’nde bulunmadığı için “matemî bir telehhüf” ifadesi yerine sıklık değeri 2142 olan “üzüntü” sözcüğü kullanılmıştır.	Sözcüksel Değişirme
C255.	“Pek rahat...”	“Pek rahat...”	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C256.	“Ne otomobille, ne atla, ne de yayan...”	“Ne otomobille, ne atla, ne de yürüyerek gideceğim.”	Sıklık Sözlüğü’nde bulunmayan “yayan” sözcüğü, sıklık değeri 256 olan “yürü-” fiili ile değiştirilmiştir. Eksiltili cümle tamamlanmıştır.	Sözcüksel Değişirme Söz Dizimsel Değişirme
C257.	“Nasıl?”	“Nasıl?”	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C258.	“Tayyare ile.”	“Uçak ile.”	“Tayyare” yerine “uçak” sözcüğü kullanılmaya devam edilmiştir.	Sözcüksel Değişirme
C259.	“Evet, dün nezaret istidamı tervîç etti.”	“Evet, dün nezaret dilekçemi destekledi.”	Sıklık Sözlüğü’nde bulunmayan “istida” sözcüğü, sözlük anlamı verilerek sıklık değeri 3156 olan “dilekçe” sözcüğü ile değiştirilmiştir. “Nezaret” sözcüğü de Sıklık Sözlüğü’nde bulunmamaktadır ancak Askerî/Jandarma Sıklık Terimleri Sözlüğü’nde yer aldığı için sözlük anlamı verilerek korunmuştur.	Sözcüksel Değişirme
C260.	“Beni tayyareci sınıfına ayırdı.”	Beni pilot sınıfına ayırdı.	Sıklık Sözlüğü’nde bulunmayan “tayyareci” sözcüğü, sıklık değeri 2792 olan “pilot” sözcüğü ile değiştirilmiştir.	Sözcüksel Değişirme
C261.	“Tayyarecilikte bacağa lüzum yok.”	Pilotlukta bacağa gerek yok.	“Tayyareci” yerine “pilot” sözcüğü kullanılmaya devam edilmiştir.	Sözcüksel Değişirme
C262.	“İnsan oturduğu yerde, rahat rahat harp edecek...”	“İnsan oturduğu yerde, rahat rahat savaşacak.”	“Harp et-” birleşik fiili yerine sıklık değeri 286 olan “savaş-” fiili kullanılmıştır.	Sözcüksel Değişirme
C263.	“Hem binlerce metre yukarılarda, bulutların arasında...”	“Hem binlerce metre yukarılarda, bulutların arasında uçmak!”	Eksiltili cümle tamamlanmıştır.	Söz Dizimsel Değişirme
C264.	“Ne zevk, ne zevk!”	“Ne zevk, ne zevk!”	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C265.	Doktorun, benim sesimiz çıkmıyordu.	Doktorun, benim sesimiz çıkmıyordu.	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C266.	İskeleden iniyorduk.	İskeleden iniyorduk.	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C267.	Takma bacağı henüz iyice kullanamayan bu yeni, bu medenî, bu millî kahramana bakarak elimdeki eski kahramanların destanını denize fırlatmak istiyordum.	Takma bacağı henüz yeterince kullanamayan bu yeni, bu medenî, bu millî kahramana bakarak elimdeki eski kahramanların destanını denize fırlatmak istiyordum.	Sıklık Sözlüğü’nde “iyice” sözcüğü yer almadığı için yerine, sıklık değeri 1368 olan “yeterince” sözcüğü kullanılmıştır.	Sözcüksel Değişirme

C268.	Utacak bir şeymiş gibi gayr-i ihtiyarî bu hakir defteri bükerek cebime soktum.	Utacak bir şeymiş gibi, istem dışı bu değersiz defteri bükerek cebime soktum.	Sıklık Sözlüğü'nde bulunmayan "gayr-i ihtiyarî" tamlaması, sözlük anlamına uygun olarak "istem dışı" şeklinde değiştirilmiştir. "İstem" sözcüğünün sıklık değeri 2828, "dış" sözcüğünün sıklık değeri 132'dir. "Hakir" sözcüğü de Sıklık Sözlüğü'nde yer almadığı için yerine, sıklık değeri 213 olan "değer" sözcüğünden türetilmiş "değersiz" sözcüğü kullanılmıştır.	Sözcüksel Değiştirme
C269.	Bilet toplanan tahta parmaklıktan geçtik.	Bilet toplanan tahta parmaklıktan geçtik.	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C270.	Garın geniş mermer merdivenleri önünde ellerimizi sıktı.	Garın geniş mermer merdivenleri önünde ellerimizi sıktı.	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C271.	Ayrılırken doktora "Hem artık azimim, yaralanmaktan bıkmıştım" dedi, tayyarede bu yok işte... En çok buna seviniyorum."	Ayrılırken doktora "Hem artık azimim, yaralanmaktan bıkmıştım." dedi. "Uçakta bu yok işte. En çok buna seviniyorum."	"Tayyare" sözcüğü yerine sıklık değeri 956 olan "uçak" sözcüğü kullanılmaya devam edilmiştir. İki ayrı cümle oluşturulmuştur.	Sözcüksel Değiştirme Söz Dizimsel Değiştirme
C272.	Gar bahçesinin yanında yürürken doktor sordu: "Nasıl yeni kahramanlar?"	Gar bahçesinin yanında yürürken doktor sordu: "Nasıl yeni kahramanlar?"	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C273.	Cevap veremedim.	Cevap veremedim.	Cümle, düzeye uygundur.	Koruma
C274.	Yüksek semanın ezeli mavilikleri içinde fen kanatlarıyla uçan bu kahramanların asla yaralanmayacaklarını; bulutların altında bekleyen muhakkak ölümün onlara uzun sürecek hiçbir acı, hiçbir uzvi elem duyurmayacağını düşünüyordum.	Yüksek göğün öncesiz mavilikleri içinde, bilim kanatlarıyla uçan bu kahramanların asla yaralanmayacaklarını biliyordum. Bulutların altında bekleyen kuşkusuz ölümün onlara uzun sürecek hiçbir can acısı duyurmayacağını düşünüyordum.	Sıklık Sözlüğü'nde "sema", "ezeli", "uzvi" ve "elem" sözcükleri yer almadığı için; "sema" yerine yerine sıklık değeri 1246 olan "gök", "ezeli" yerine ise sıklık değeri 61 olan "önce" zarfından türetilmiş "öncesiz", "uzvi elem" yerine ise sözlük anlamına uygun olarak "can acısı" tamlaması kullanılmıştır. "Can" sözcüğünün sıklık değeri 331, "acı" sözcüğünün sıklık değeri 499'dur. "Fen" yerine "bilim" sözcüğü kullanılmaya devam edilmiştir. Uzunluğundan dolayı iki ayrı cümle oluşturulmuş, ilk cümlenin yüklemine bağlama uygun olarak "bil-" fiili kullanılmıştır. Sıklık değeri 2810 olan "muhakkak" sözcüğü, sıklık değeri 1385 olan "kuşkusuz" sözcüğü ile değiştirilmiştir.	Sözcüksel Değiştirme Söz Dizimsel Değiştirme

Tablo 1'de *Kaç Yerinden?* adlı hikâyeyi oluşturan 274 cümle ayrı ayrı ele alınıp düzeye uygun hâle getirilmiştir. Cümlelerde yapılan değişiklikler ve kullanılan yöntemler detaylı bir şekilde açıklanmıştır. İşlemler sonucunda metin uyarılma ölçütlerinden koruma, sözcüksel değiştirme, söz dizimsel değiştirme, biçimsel değiştirme, genişletme (açıklama) ve silmenin kullanıldığı; özetlemenin ise kullanılmadığı görülmektedir.

Tablo 2.

Sözlük (Sözcüklerin anlamları TDK Güncel Türkçe Sözlük'ten alınmıştır.)

Sözcük	Sözlük Anlamı
ahenk ver-	Düzeni, uyumu sağlamak.
amma	Yanına getirildiği kelimenin anlamına aşırılık katarak şaşma veya hayranlık anlatan bir söz, bağlaç.
azimim	Dost, arkadaş vb. kişilere seslenme sözü.
baston	Yürürken dayanmaya yarayan, ağaç veya metalden yapılan araç.

binbaşı	Orduda rütbesi yüzbaşı ile yarbay arasında bulunan ve asıl görevi tabur komutanlığı olan subay.
cephe	Üzerinde savaşın sürdüğü bölge.
dretnot	XX. yüzyılın başlarında kullanılan bir zırhlı tipi.
güverte	Gemide ambar ve kamaraların üstü.
harp	Devletlerin diplomatik ilişkilerini keserek giriştikleri silahlı mücadele. Savaş.
hücum et-	Saldırmak.
issız	Kimse bulunmayan veya az kimse bulunan yer, تنها.
ihtiyat	Gereğinden fazla olup saklanan şey, yedek.
ilan et-	Bir durumu duyurmak, yaymak, açıkça bildirmek.
kağnı	İki veya dört tekerlekli, dingili tekerlekle birlikte dönen öküz arabası.
kalkan	Ok, kılıç vb.nden korunmak için savaşçıların kullandığı korunmalık.
kargacık burgacık	Çarpık, düzensiz, eğri büğrü olan.
kırkikilik	Namlusu 42 milimetre çapında olan bir tabanca türü.
kolera	Şiddetli ishal ve kusmalarla kendini gösteren, çok bulaşıcı, salgın ve öldürücü bir hastalık.
kumandan	Bir asker topluluğunun başı; komutan.
levazım	Ordunun geri hizmetinde ihtiyacı olan bütün malzeme veya bu malzemeyi sağlayan bölüm.
maddiyat	Gözle görülüp elle tutulan, madde ile ilgili şeyler.
mitralyöz	Hafif makineli tüfek.
muharebe	Savaşta yapılan çarpışmalardan her biri.
müthiş	Çok rahatsız eden, dayanılmaz, korkunç.
nakliyecı	Taşımacılık görevini yapan asker.
nezaret	Bakma, gözetme, gözetim.
nur	İlahi bir güç tarafından gönderildiğine inanılan parlaklık. Işık.
ödü kop-	Çok korkmak.
piştov	Osmanlı ordusunda bir süre kullanılan, paçavrayla sıkıştırılmış barutu horozunda bulunan çakmak taşı ile ateşleyip kurşun bilyeyi atan, kısa namlulu, tek atış yapılabilen bir tabanca türü.
sal	Birçok kalın direk yan yana bağlanarak yapılan, düz ve korkuluksuz deniz veya ırmak taşıtı.
sıhhiyecı	Orduda basit sağlık işleri görebilecek kadar bilgi ve deneyimi olan er, çavuş veya başçavuş.
sipahi	Osmanlılarda kapı kulu teşkilatındaki atlı asker.
subay	Silahlı kuvvetlerde asteğmenden orgeneral veya oramirale kadar rütbedeki asker.

süvari	Atlı asker.
şarapnel	Patladığında etrafa küçük parçalar saçan bir tür top mermisi.
talimgâh	Çeşitli uzmanlık dallarına gerekli olan uzman, öğretici vb.ni yetiştirmek amacıyla uygulamalı olarak eğitim ve öğretim vermek için oluşturulmuş askerî kuruluş.
tasvir et-	Bir nesnenin, kendine özgü niteliklerini tam ve açık bir biçimde söz veya yazı ile anlatmak; betimlemek.
taş kesil-	Çok şaşırıp ne yapacağını, ne söyleyeceğini bilememek, sesini çıkaramaz olmak.
terfi et-	Bir görevde derecesi yükselmek.
tetanos	İnsan ve hayvan vücuduna açık yaralardan giren, genellikle toprakta, gübrede yaşayan bir basilin yol açtığı, kasların sürekli ağrılı kasılmasıyla kendini gösteren ateşli ve tehlikeli bir hastalık.
tifo	Kirli sularda, bu sularla sulanmış sebzelerde bulunan, mikroplarla oluşan, ortalama üç hafta süren, ateşli ve tehlikeli bir bağırsak hastalığı.
tifüs	Bitle geçen, ortalama on beş gün süren, vücutta pembe lekelerle beliren, ateşli ve tehlikeli bir hastalık.
uygar	Fikir, sanat ve endüstri alanlarında çok büyük bir gelişme göstermiş olan; medeni.
uyuş-	Soğuk, basınç vb. yüzünden vücudun bir yerinde, duygu ve hareketin geçici olarak azalması durumu.
ün kazan-	Herkesçe bilinme, tanınma durumu. Şöhret.
vallahi	"Tanrı tanıktır." anlamında kullanılan bir yemin sözü.
yas	Ölüm veya bir felaketten doğan acı; matem.
zabit	Rütbesi teğmenden binbaşıya kadar olan subay.
zeplin	Hava gemisi.

Uyarlanmış Metin (B1 Düzeyi)

Yeni Kahramanlar: KAÇ YERİNDEN VURULMUŞ?

"O ne? Yazdığın roman mı?"

"Değil."

"Ya ne?"

"Birkaç destan."

"Savaşa³ dair mi?"

"Eski kahramanların hayatına dair."

Çok çabuk ün kazanan genç akrabam sormadan yanıma oturdu.

Muharebenin başında, daha okuldan yeni çıkmış acemi bir doktordu. Ama en uzak sınırlara giderek, hiç durmadan çalışarak; tifo, kolera, tifüs hastalıklarına aşilar bularak bir sene içinde "olağanüstü" bir şekilde terfi etmişti. Sonra binbaşı oldu.

"Nereye gidiyorsun?" diye sordum.

"Haydarpaşa'ya."

"Fakülteye mi?"

"Evet."

Güldüm: "Ne o, yine bir keşif mi var?"

"Hayır. Şöyle bir gözlem. Bir varsayım..."

"Ne üzerine?"

³ Hedeflenen sözcük öğretimi bağlamında askerî terimler kırmızı renkle yazılmıştır.

“Tetanosun tedavisine dair. Galiba bir ipucu buluyoruz. Bir hafta önce gönderdiğim ‘görüş’ için bugün beni çağırdılar. Ayrıntılı bir açıklama isteyeceklerini sanıyorum.”

Sözünü bitirmeden döndü. Elimde kapalı duran defteri aldı. “Okuyalım şu destanları.” diye açtı.

“...”

“Bu nasıl yazı? Kargacık burgacık...”

“Ver, ben okuyayım, sen dinle.”

“Haydi bakalım.”

Defterimi aldım. En beğendiğim hikâyelerden birini açtım. Yavaş yavaş okumaya başladım. Bu, zırhlı iki düşman süvarisine esir olan ihtiyar bir sipahinin hikâyesiydi. Sipahi, yerde bulduğu kırık bir kalkanla hücum ederek süvarilerin kafalarını kesiyordu. Genç doktora bu kahramanın yiğitliğini duyurmak istiyordum. Bu yüzden sesime bir ahenk vererek okuyor, çekişmenin heyecanını anlatan yerlerde duruyordum. Rüzgâr biraz fazla olduğu için güverte ıssızdı. Karşımızdaki kanepede oturan aşırı zayıf, şapkaklı bir adam hiç bizi dinlemiyordu. İlk defa görüyormuş gibi dikkatli gözlerle hoş limanın kalabalık kenarlarına bakıyordu. Üç sayfalık destanımı bitirince “Nasıl?” diye sordum.

“İyi...”

“Ey, nasıl, şimdi böyle kahramanlar var mı?” Doktor güldü. Başını salladı.

“İşte” dedi, “masa başında, hayatı incelediğimi sanan zavallı romancının hayali!”

“Ne demek?”

“Senin bu kırık kalkanlı ihtiyar sipahin, bugünkü hayata göre seçkin bir kahraman mı?”

“Elbet.”

“Öyleyse ben sana söyleyeyim; son derece aldanıyorsun.”

“Niçin?”

“Bugünkü askerler, subaylar, kumandanlar değil; doktorlar, sıhhiyeciler, hatta nakliyeciler bile senin sipahinden bin defa fazla kahramandırlar.”

“Amma abartı ha...”

“Gerçeği söylüyorum.”

İnsan ne tuhaftır! Düşüncesine, umuduna, arzusuna aykırı bir şeye rastlayınca hemen bozulur. Doktorun o kadar sevdiğim kahramanımı beğenmeyişi âdeta benim kalbimi kırdı. Bir an sustum. Eseri önemsenmeyen bir sanatçı üzüntüsü duydum. Bu üzüntü, biraz yasa benzer. Sevgili çocuğunun kıymetsizliğini, aşağılandığını, öldürüldüğünü gören zavallı bir babacığın yasına benzer. Evet, doktorun sanattan, ruhun duygusal ihtiyacından haberi yoktu. Bilmiyordu ki sanatçı, ülküsünü şu anda olanca heyecanı ile duyamayınca romantik geçmişe döner. Orada eski efsanelerini yaşayan binlerce ruh vardır. Sanatçı; bu ruhlara tarihin hayalinde renkler, şekiller verir. Onlara hayran olur. Destanlarını anlatır.

“Yazık azizim, sen bilim adamısın.” dedim. “Geçmişin zevkini duyamazsın.”

“Sen de hayal adamısın. Şimdinin gerçeğini göremezsin.”

“Şimdide güzel ne var?”

“Geçmişte ne var?”

“Geçmişte bugünkü uygarlığın, maddiyatın söndürdüğü nurlar var.” dedim. “Yücelik var, ruh yüceliği var. Fikir uğrunda fedakârlık var. Doğruluk, sadakat, vefa, erdem, iyilik, şefkat, sevgi, aşk var. Hayatın gerçek anlamı olan ideal var. Sonra incelik var... Ah şimdi...”

“Şimdi bunlar yok mu?”

“Yok, yok.” diye inledim. Doktor güldü. Bana acır gibi baktı: “Ne kötü, ne yanlış inanç!”

“...”

Vapur Kız Kulesi uzaklarından geçiyordu. Kuzey rüzgârı solumuzdan çarpıyor, elimdeki defterin yapraklarını açıyordu. Rüzgâr, kahramanımı beğenmeyen genç doktora sanki bir cevap vermek istiyordu. Tekrar sordum: “Söyle bana, şimdide geçmişin sıcaklığı var mı?”

“Şimdide sıcaklık değil ateş var, ateş...” dedi.

“Ben görmüyorum.”

“Çünkü hayalcisin. Gerçeği gözün görmez. Geçmişteki kağıt bugün nasıl otomobil şeklinde ise, sorduğun sıcaklık da ateş şeklindedir. Geçmişteki ok, bugün mitralyözdür. Geçmişteki kulübe, bugün muhteşem bir anıttır. Geçmişteki sal, bugün dretnottur. Geçmişteki masalcının bir kutuya binip memlekette memlekete uçmak hayali, bugün bir gerçektir. İşte uçaklar, işte zeplinler...”

“Fakat manevî erdemler...” diye sözünü kesmek istedim.

“Onlar da.” dedi. “Onlar da yüzyıllar içinde gelişerek sizin dar hayalinize sığmayacak derecede büyümüş. Kırkikilinin yanında piştovu gözünün önüne getir. Geçmişin yüceliği ve erdemi, şimdinin görkemi karşısında tabii böyle çocuk oyuncağı gibi kalır.

Geçmişteki fidan, bugün koca bir çınardır. Dur, mesela en ince erdemlerden biri olan aşk değil mi? Geçmişte bir bireye, bir aileye, sonunda bir kabileye karşı duyuluyordu. Şimdi bu aşk o kadar büyümüş, o kadar büyümüştür ki! Birey, aile, akraba; okyanusa düşen yağmur damlaları gibi aşkın içinde yitmiştir. Bugünkü millet, vatan, insanlık sevgisini düşün. Bugün ideal uğrunda ne verilmez? Sevgili mi? Aile mi? Ocağ mı? Hayat mı? Ne? Ne? Geçmişteki fert, asırlar içinde hisçe büyümüş. Hayvanlıktan, organizma olmaktan çok uzaklaşmış, değişmiş... Şimdi onun ruhu, onun vicdanı büyük bir evreni kapsayan başlı başına bir dünya..."

Görüyordum: Bu genç doktor, birçok meslektaşı gibi biraz da konuşmacıydı. Üç senelik durma, dinlenme bilmeyen bir uğraşma onun sınırlarını güçlendirmişti. Senelerce daima üzerinde bomba atan uçakların uçuştuğu hastane çadırlarında telaşsız bir şekilde ameliyatlar yapmak; müthiş yaralar, kopmuş kollar, yarılmış karınlar, parçalanmış kafalar, korkunç ölümler görmek onu tamamıyla başka bir adam yapmıştı.

Yeni harbin ahlâkî değerini, yüceliğini, yüksek fedakârlıklarını heyecanla anlatıyordu. Betimlemeleri; bilim adamlarına özgü, soyut yorumlarla karıştıktı. Cephelerde gördüklerini aynen anlatmak değil, sanki gördüklerinden çıkardığı sonuçları bana söylemek istiyordu. Onun düşüncesine göre insanlarda bulunan manevî erdemlerin büyüklüğü, zihnin hacmiyle orantılıydı. Eski insanların sosyal çevreleri sınırlıydı. Aile, kabile, aşiret, nihayet kavim... Zihinlerinin hacmi de sosyal çevrelerinin alanı kadardı. Yani dardı. Bu dar zihinlerde, ufku genişlememiş bilinçlerde, zorunlu olarak erdemler de dardı. Hatta din, tanrılık, kutsal bile pek sınırlıydı. Medeniyetler bilinçlerin ufuklarını büyütüştü. Fert, içinde yaşadığı topluluğun, hatta bütün insanlığın bilinciyle hissetmeye, düşünmeye başlamıştı. Artık erdemler de zihinlerin hacmine uymuş, inanılmaz derecelerde büyümüştü.

Susuyordum. Defterimle oynayarak, gülümseyerek dinliyordum. Selimiye'nin önlerindeydik. Köpüklü denizin üstünde serseri martılar uçuşuyor, yanımızdan yelkenli bir yük gemisi geçiyordu. Doktor sağ taraftaki kanepelerde birisini selamladı. Sonra, birdenbire sözlerinin konferans tavrını değiştirerek bana sordu: "Senin yazdığın destanlardaki eski kahramanlardan, harp meydanında yaralananlar var mı?"

"Tabii var." dedim.

"Kaç yerden yaralanmışlar?"

"Muharebenin şiddetine göre üç, beş, hatta bazen..."

"Bazen?"

"Hatta on yerinden!"

"Bu, çok mu?"

"Az mı?"

"..."

Güldü. "Şuraya bak." dedi. Sol tarafındaki kanepenin ta ucunu gösteriyordu.

"..."

"Gördün mü, o subayı?"

"..."

Büyük şapkalı, pek şık, pek genç, pek zayıf, uzun boylu, narin, kumral bir subay...

"Gördüm." dedim. "Şimdi selam verdiğin kişi, değil mi?"

"Evet. Tuhaf bir tesadüf Çanakkale'de, Kafkas Cephesinde, Bağdat'ta, Suriye'de, Makedonya'da beni onunla karşı karşıya getirdi. Daima hastanede, ameliyat masasının üzerinde..."

"Demek hep yaralanmıştı?"

"Evet. Hem kaç yerinden? Tahmin et bakalım?"

Harp cephelerini hesapladım. "Beş yerinden." dedim. Doktor yine güldü:

"Hayır."

Cephelerin adedine birer daha ekledim: "On yerinden..."

"Hayır."

"On beş..."

"Hayır."

"On sekiz..."

"Hayır."

"Yirmi..."

"Hayır."

"Yirmi beş yerinden..."

"Hayır. Daha çık." Tereddütle, "Otuz..." dedim.

"Hayır. Daha çık."

“Otuz beş...”

“Hayır!”

“Kırk...” diyemedim. Bu olacak şey değildi.

“Şaka yapıyorsun doktor...” diye güldüm.

“Hayır, asla şaka değil. Söyleyeyim mi, kaç yerinden yaralanmış?”

“Söyle.”

“Tam kırk dokuz yerinden yaralanmış.”

Hayretle döndüm. Genç subaya baktım. Elindeki bastonu parlak ayakkabılarına vuruyordu. İstanbul’un pek aydınlık bir sis içinde dumanlanan ufuklarını seyrediyordu.

“Yalan.”

“Vallahi gerçeği söylüyorum.”

Tekrar genç subaya baktım. Yüzümü çevirmeden sordum: “Bu yaraların hepsini ayrı ayrı mı almış?”

“Hayır. Hemen her muharebede beş on yara birden almış. Bir kere Bağdat’ta on sekiz yara ile benim önüme getirdiler. Ayaklarından bir mitralyöz yağmuru geçmişti. Yere uzanınca tepesinde bir şarapnel patlamıştı.”

Döndüm: “Nasıl ölmedi?”

“O ölmez. Onda bir iman var; başından bacaklarının arasına kadar dört parmak uzunlamasına, omuzlarının arasında dört parmak enlemesine çapraz bir sınır çizer. “Buralara kurşun denk gelmezse ölüm yok.” der. Suriye’de bel kemiğine bir kurşun dokunmuştu. Ayakları tutmuyordu. Kurşunu çıkardım. Yine hissi yerine geldi. Bir hafta içinde kendini topladı. Ateşe koştu. Öyle bir azim, öyle bir kuvvet ki... Tarif edemem sana. Ameliyat esnasında asla kendisini bayılttırmaz.”

Yine genç subaya baktım. Kulaklarıma inanamıyordum. Bu kadar ince ve güzel bir vücutta böyle kuvvetli bir ruh...

“Bu genç nereli?”

“İstanbullu... Sana kısaca kim olduğunu söyleyeyim. Gayet zengin bir ailenin kıymetli, tek evladı... Harpten önce Almanya’da okuyormuş. Ben dinlemedim. Ama Erenköyü’nde oturan komşularından duydum. Olağanüstü bir sanatçymış... Harp ilan edilince talimghâha koşmuş. Kemanın yayını bıraktığı eline kılıcı almış. Bütün orduda şimdi onun ününü duymayan yoktur. İstedığıne sor.”

“Adı ne?”

“Ferhat Ali Bey.”

Vapur Haydarpaşa limanına giriyordu.

“Ben bu ismi duymadım. Resmini de gazetelerde görmedim.” dedim. Doktor “İşte senin anlayışın!” diye tekrar güldü. “Sen yeni kahramanları, uygar, yani millî kahramanları asla anlayamazsın. Onlar gürültülü yüceltmeyi, övgüyü istemezler. Hatta böyle reklamlardan iğrenirler. Kahramanlıklarının kendilerinin değil, milletin ve ordunun olduğunu söylerler. Mesela işte bu Ferhat Ali Bey, asla fotoğrafını çıkartmaz. Kafkas Cepesinde bir gece keşfinde baskına uğrattığı Kazakların kılıç yaralarıyla benim hastaneme gelmişti. *Harp Dergisi*’ne⁴ göndermek için fotoğrafını çıkartmak istedim. O istemedi. “Halkın, ordunun şerefini kendime özgü bir özellik gibi göstermek hırsızlıktır.” dedi. Ben de senin gibi ilk önce anlamadım. Yaptığı kahramanlıkları anlattım. “Bunlar hep birer görev.” dedi. “Milyonlarca asker görevini yapıyor, öyleyse hepsinin fotoğraflarını çıkarıp gazetelere basmalı...”

“Tamamıyla unutulmayı istemek... Bu tuhaf bir arzu!” dedim.

“Hayır, tamamıyla unutulmayı istemiyor. Hastanemde onunla uzun uzun konuştum. Ruhunu anladım. Onun fikrine göre bir kahraman öldükten sonra yüceltilmeli. Sağken yapılan yüceltme kahramanlığın ve fedakârlığın gönüllülüğünü bozar. Sahibini küçültür, düşürür.”

Vapur yanaşıyor, yolcular ayağa kalkıyordu. Doktor “Haydi, Haydarpaşa’ya in de çıkarken seni ona tanıtayım.” dedi.

“Peki!”

Kalbim çarpıyordu...

Kalktık, o da ayakta idi. Bastonuna dayanıyordu.

Doktor önüne gitti. Elini sıktı: “Nasılsınız Ferhat Bey?”

“Çok iyiyim efendim.”

“Gördüm sizi, yanınıza gelemedim. Halamın oğlundan ayrılamadım. Size tanıtayım.”

“Teşekkür ederim.”

“İhtiyat subayı Ferhat Ali Bey!”

“Teşekkür ederim.” dedim, elini sıktım.

⁴ Asıl adı *Harp Mecmuası*. Osmanlı Devleti’nde Harbiye Nezâreti (Millî Savunma Bakanlığı) tarafından 1915-1918 yılları arasında yayımlanmış, Türk Harp Tarihi açısından önemli bir askerî fotoğraf dergisidir (Ulu, 2012).

Doktor bu adsız kahramanla konuşmaya başladı. Ben sessizce duruyordum. Onun iri mavi gözlerine, yüksek alınına, hiç kimseye benzemeyen yüzüne bakarak içimde derin bir ürperme duyuyordum.

“Şimdi burada mısınız, doktor bey?”

“Evet, siz?”

“Ben de galiba bir süre daha buradayım.”

Yürümeye başladık, genç subay azıcık aksıyordu. Doktor sordu: “Bacağınız mı uyuştu? Duralım, kalabalık çıksın.”

“Hayır, yürüyelim.” dedi. “Uyuşmadı. Bu sefer Galiçya’da gülle götürdü.”

“Bacağınızı mı?”

“Evet, sağ bacağımı!”

İkimiz birden taş kesildik. O gülümsüyordu. “Ama çok şükür, korktuğuma uğramadım” dedi.

“...”

“Evet, bu harp zamanında emekli olup bir köşeye atılacağım, levazıma filan verileceğim diye ödüm kopuyordu.”

Sararan, birdenbire neşesini kaybeden doktor üzüntüyle sordu:

“Fakat artık nasıl harbe gideceksiniz?”

“Pek rahat... Ne otomobile ne atla ne de yürüyerek gideceğim.”

“Nasıl?”

“Uçak ile.”

“?..”

“Evet, dün nezaret dilekçemi destekledi. Beni pilot sınıfına ayırdı. Pilotlukta bacağa gerek yok. İnsan oturduğu yerde, rahat rahat savaşıyor... Hem binlerce metre yukarılarda, bulutların arasında uçmak! Ne zevk ne zevk!”

“...”

“...”

Doktorun, benim sesimiz çıkmıyordu. İskeleden iniyorduk. Takma bacağını henüz yeterince kullanamayan bu yeni, bu medenî, bu millî kahramana bakarak elimdeki eski kahramanların destanını denize fırlatmak istiyordum. Utanacak bir şeymiş gibi, istem dışı bu değersiz defteri bükerek cebime soktum. Bilet toplanan tahta parmaklıktan geçtik. Garın geniş mermer merdivenleri önünde ellerimizi sıktı. Ayrılırken doktora “Hem artık azizim, yaralanmaktan bıkmıştım.” dedi. “Uçakta bu yok işte. En çok buna seviyorum.”

Gar bahçesinin yanında yürürken doktor sordu: “Nasıl yeni kahramanlar?”

“...”

Cevap veremedim. Yüksek göğün öncesiz mavilikleri içinde bilim kanatlarıyla uçan bu kahramanların asla yaralanmayacaklarını biliyordum. Bulutların altında bekleyen kuşkusuz ölümün onlara uzun sürecek hiçbir can acısı duyurmayacağını düşünüyordum.

Yeni Mecmua, C. 1, sayı: 9, 6 Eylül 1917, s. 178-180.

Sonuç

Bu çalışma Konyar ve Mercan’ın (2021) derlemiş oldukları metin uyarlama ölçütleri esas alınarak hazırlanmış; Ömer Seyfettin’in “Kaç Yerinden?” başlıklı hikâyesi, özel amaçlı Türkçe öğrenen uluslararası kolluk öğrencileri için B1 düzeyine uyarlanmıştır. Metin seçiminde konu, metinsellik ölçütleri, kültürel etkileşim, kazandırılması hedeflenen söz varlığı ve mesleki (askerî/kolluk) terimler gibi unsurlar etkili olmuştur. Çalışmada esas alınan metin uyarlama ölçütlerinden en çok “koruma”, “sözcüksel değiştirme” ve “söz dizimsel değiştirme” kullanılmıştır. “Özetleme” kullanılmamıştır. Alanyazında metin uyarlama süreçlerine dair sadece sadeleştirme yöntemlerinin kullanıldığına yönelik algının aksine bu çalışmada tek metin için 6 ayrı ölçütten yararlanılmıştır. Çalışma boyunca her cümle detaylı bir şekilde incelenmiş, yapılan işlemler tablolandırılmış, uyarlanmış metin çalışmanın sonunda bir bütün hâlinde sunulmuştur. Metinde hedeflenen söz varlığı öğretimine yönelik 51 askerî/kolluk terimine yer verilmiştir. Bu yönüyle çalışmanın kolluk dili/kavramları öğretiminde yararlı olacağı ve uluslararası öğrencilerin kolluk dilini öğrenmelerinde ilgililere metin odaklı bir bakış açısı kazandıracağı düşünülmektedir.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde metin uyarlama çalışmalarının -özellikle- özel amaçlı Türkçe öğretimi bağlamında, sezgisellikten ve deneyimsellikten çıkarılıp standartlara bağlı kalarak oluşturulması gerekir. Bu çalışmanın, metin seçiminde gözetilecek ölçütler ve uyarlama esnasında kullanılacak yöntemler açısından benzer çalışmalara örnek teşkil etmesi hedeflenmiştir.

Yazar Katkıları [Hülya AĞIN HAYKIR (H.A.H), Özge KORKMAZ (Ö.K)]: Fikir-H.A.H-Ö.K; Tasarım-H.A.H-Ö.K; Denetleme-H.A.H-Ö.K; Kaynaklar-H.A.H-Ö.K; Veri Toplanması ve/veya İşlemesi-Ö.K; Analiz ve/veya Yorum- H.A.H-Ö.K; Literatür Taraması-H.A.H; Yazıyı Yazan H.A.H-Ö.K; Eleştirel İnceleme- H.A.H-Ö.K.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız.

Çıkar Çatışması: Yazarlar, çıkar çatışması olmadığını beyan etmiştir.

Finansal Destek: Yazarlar, bu çalışma için finansal destek almadığını beyan etmiştir.

Author Contributions [Hülya AĞIN HAYKIR (H.A.H), Özge KORKMAZ (Ö.K)]: Concept- H.A.H-Ö.K; Design H.A.H-Ö.K; Supervision- H.A.H-Ö.K; Resources- H.A.H-Ö.K; Data Collection and/or Processing-Ö.K; Analysis and/or Interpretation- H.A.H-Ö.K; Literature Search- H.A.H; Writing Manuscript- H.A.H-Ö.K; Critical Review- H.A.H-Ö.K; Other- H.A.H-Ö.K.

Peer-review: Externally peer-reviewed.

Conflict of Interest: The authors have no conflicts of interest to declare.

Financial Disclosure: The authors declared that this study has received no financial support.

Kaynaklar

- Aksan, D. (1993). *Şiir dili ve Türk şiir dili*. Be-Ta Basım Yayım.
- Aksan, Y., Aksan, M., Mersinli, Ü., & Demirhan, U. U. (2017). *A frequency dictionary of Turkish: Core vocabulary for learners*. Routledge.
- Alkol, N. (2016). *Jandarma mesleğine yönelik sıklık sözlüğü* (Tez No: 429515). [Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi]. YÖK Tez Merkezi.
- Altuntaş Gürsoy, İ. (2022). Yabancılara Türkçe öğretiminde yazınsal metin türleri. Gün, M. ve Dağistanlıoğlu, B.E. (Edt.), *Dil ve edebiyat araştırmaları II* (ss. 15-36). Akademisyen Yayınevi.
- Arat, E. (2022). *Özel amaçlı Türkçe öğretiminde ihtiyaç analizi, materyal örnekleri ve terimler sözlüğü: Askeri Türkçe* [Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi]. YÖK Tez Merkezi.
- Aytan, T., Saydam, M., Akkaş, N., & Güneş, G. (2021). Yabancılara Türkçe öğretiminde sadeleştirilmiş metinlerin okuduğunu anlamaya etkisi: Nasrettin Hoca fıkraları örneği. *International Journal of Languages' Education and Teaching*, 9(1), 230-242.
- Bahşi, N. & Özen, Y. Z. (2024). Yabancılara Türkçe öğretiminde iletişim metin uyarlama üzerine yapılmış lisansüstü tezlerin eğilimlerinin incelenmesi. *Aydın TÖMER Dil Dergisi*, 9(1), 39-69.
- Bakan Aktaş, H., & Ay, S. (2021). Yabancı dil öğretiminde geleneksel metin uyarlama yaklaşımına karşı metindilbilimsel uyarlama önerisi: bağlaşıklık ve bağdaşıklık kavramları. *Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(1), 94-102.
- Bölükbaş, F. (2015). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde okuma metinlerinin dil düzeylerine göre sadeleştirilmesi. *International Journal of Languages' Education and Teaching*, 924-935.
- Can, N. (2010). *Türkçe ders kitaplarında öğretim aracı olarak uyarlanan metinlerin değerlendirilmesi* [Yüksek Lisans Tezi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi]. YÖK Tez Merkezi.
- Demir, M. (2020). Yirminci yüzyılda yaşama şuuru ve gelecek vizyonu bağlamında Ömer Seyfettin'in bazı hikâyelerine bir bakış. *21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum Eğitim Bilimleri ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9(25), 129-144.
- Demirel, İ. F. (2019). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde uyarlanmış metinlerin okuduğunu anlama başarısına etkisi* (Tez No: 560736). [Yüksek lisans tezi, İstanbul Üniversitesi]. YÖK Tez Merkezi.
- Dilidüzgün, Ş. (2017). *Metindilbilim ve Türkçe öğretimi: uygulamalı bir yaklaşım*. Anı Yayıncılık.
- Dolaşık, R. (2018). *Yabancılara Türkçe öğretiminde kullanılacak metinlerin oluşturulma süreçleri* (Tez No: 526220). [Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi]. YÖK Tez Merkezi.
- Durmuş, M. (2013a). Metin değiştirimin dilbilimsel süreçleri üzerine. *JASSS*, 6(4), 391-408.
- Durmuş, M. (2013b). İkinci/yabancı dil öğretiminde sadeleştirilmiş metin sorunları üzerine. *Bilgi*, (65), 135-150.
- Durmuş, M. (2018). Dil öğretiminin temel kavramları üzerine düşünceler: Yabancılara Türkçe öğretimi mi, yabancı dil veya ikinci dil olarak Türkçe öğretimi mi? *Türkbilgi*, (35), 181-190.
- Fişekcioğlu, A. (2023). Edebiyat metinlerinin Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde işlevi. Köksal, D. ve Bulgan, G. (Edt.), *Edebi metinler ve yabancı dil olarak Türkçe öğretimi*. Nobel Akademi Yayıncılık.
- Hill, D. (1997). Survey review: graded readers. *ELT Journal*, 51, 57-81.
- Honeyfield, J. (1977). Simplification. *TESOL Quarterly*, 11(4), 431-440.
- İltar, L., & Açıık, F. (2019). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde metin türlerinin sınıflandırılması ve ders kitaplarında yer alan okuma metinlerinin değerlendirilmesi. *Türkiyat Mecmuası*, 29(2), 311-346.
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Nobel Yayın Dağıtım.
- Köçer, N. (2010). *Metin çözümlemesi Milli Eğitim Bakanlığı'nca önerilen 6. sınıf Türkçe ders kitabındaki metinlerin metinsellik ölçütleri bağlamında çözümlemesi* [Yüksek lisans tezi, Mersin Üniversitesi]. YÖK Tez Merkezi.
- Konyar, M., & Mercan, Ö. (2021). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde metin uyarlama: Sait Faik Abasıyanık öykülerinin A2 düzeyine uyarlanması. *International Journal of Language Academy*, 9(4), 140-164.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2019). *Türkçe dersi öğretim programı*.

- Milli Eğitim Bakanlığı. (2021). *Diller için Avrupa ortak başvuru metni: öğrenme, öğretme ve değerlendirme (tamamlayıcı cilt)*. Nation, I. S. P. & Anthony, L. (2013). Mid-frequency readers. *Journal of Extensive Reading*, 1, 5-16.
- Onursal, İ. (2003). Türkçe metinlerde bağdaşıklık ve tutarlılık, günümüz dilbilim çalışmaları. Kıran, A., Korkut, E. ve Ağıldere, S. (Edt.), *Dilbilim dizisi* (ss.121-132). Multilingual Yayınları.
- Özdemir, S., & Eroğlu, E. (2022). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yapılan metin uyarılama çalışmalarının betimsel analizi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 11(4), 1613-1631.
- Özmen, C. (2019). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde metin değiştirim teknikleriyle öykülerin yeniden oluşturulması* (Tez No: 568776). [Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi]. YÖK Tez Merkezi.
- Polat, N. H. (2015). *Ömer Seyfettin bütün hikâyeleri* (2. baskı). Yapı Kredi Yayınları.
- Swaffar, J. K. (1985). Reading authentic texts in a foreign language: A cognitive model. *Modern Language Journal*, 69(1), 15–34.
- Tiryaki, E. N. (2023). Yabancılar Türkçe öğretiminde metin kullanımı. Çangal, Y. & Yılmaz, Ö. (Edt.), *Yurt dışında Türkoloji ve Türkçe öğretimi 2* (ss. 131-158). Fenomen Yayıncılık ve RumeliYA Yayıncılık.
- Toklu, M. O. (2009). *Dilbilime giriş*. Akçağ Yayınları.
- Türk Dil Kurumu. (2024). Güncel Türkçe sözlük. Erişim Mayıs 20, 2024, <https://sozluk.gov.tr/>
- Türkben, T. (2018). Beşinci sınıf Türkçe ders kitabı metinlerinin metinsellik ölçütleri açısından incelenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 6(4), 961-986.
- Türkiye Maarif Vakfı. (2020). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretim programı* (2. Baskı).
- Ulu, C. (2012). Çanakkale muharebeleri sırasında basının propaganda aracı olarak kullanılması: Harp Mecmuası örneği. *Çanakkale Araştırmaları Türk Yılığ*, 10(12), 61-83.
- Uslu Üstten, A., & Haykır, T. (2019). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde metin seçimi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(3), 1633-1652.
- Uzun, G. L. (2019). Metindilbilim: temel ilkeler ve kavramlar. Özsoy, A. S. ve Turan, Ü. D. (Edt.), *Genel dilbilim II* (ss. 173-202). Açıköğretim Fakültesi Yayını.
- Vergili, Y. E., & Haykır, T. (2023). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde akademik Türkçe-iş Türkçesi bibliyografyası ve üzerine bir inceleme. *Aydın TÖMER Dil Dergisi*, 8(2), 359-392.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2005). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (5. Baskı). Seçkin Yayıncılık.
- Yılmaz, E. (2021a). Metinsellik ile yazınsallık kavramı ve Hasan Ali Toptaş'ın Bir Dünyanın Akşam Resmi öyküsünün metinsellik ile yazınsallık bağlamında incelenmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 10(4), 1371-1392.
- Yılmaz, E. (2021b). *Uygulamalı metin bilgisi*. Pegem Akademi.